

§ 41 Serviceniveaubeskrivelse

Januar 2017

Indhold

Indhold	2
Merudgifter (Serviceloven § 41)	4
Formål	4
Personkreds (modtager af ydelsen)	4
Betingelser for at modtage ydelsen	5
Målgruppe – barnets funktionsevne eller lidelse	5
Forsørgelse i hjemmet	6
Nødvendig merudgift	6
Ingen dækning, hvis udgiften kan dækkes efter andre regler	7
Ophold i udlandet	7
Sandsynliggørelse eller dokumentation af merudgifter	8
Beregning af merudgiftsydelsen	8
Enkeltudgifter	8
Opfølgning og regulering	9
Frist for sagsbehandling	10
Partshøring	10
Anke	10
Eksempler på merudgifter	11
Hvilke sandsynliggjorte merudgifter der kan ydes tilskud til efter § 41	11
§ 41 hjælper til aflastning og pasning i fritiden	11
Befordring	12
Beklædning/ fodtøj	16
Bolig og boligskift	18
Briller	19
Børneeksem	20
Cykler og særligt udstyr	22
Drift af bil	22
Ferie	28
Forsikringer	29
Fritidsaktiviteter	30
Fritidstilbud (Special-SFO og FO)	30
Handicaprettede kurser	31
Kost og diætpræparater	33
Konsulentbistand som merudgift	35

Medicin	36
Plejeartikler/ personlig hygiejne	38
Rengøring	38
Sygehusophold	38
Vask og tørring	39
Vaskemaskine.....	40
Vådligger	40
Andre udgifter	42
Eksempler på merudgifter, der som udgangspunkt ikke bevilges efter Servicelovens § 41	43
Børneulykkesforsikringer	43
Computer, computermus, i-Pads, Smartphones og andet elektronisk udstyr	43
Computerspil	43
Emla-plastre	43
For tidligt fødte børn	43
Kanylebokse og andre artikler til behandlingen.....	44
Kontingenter til handicapforeninger	44
Musikterapi	44
Ortopædisk fodtøj	44
Psykolog og anden behandling	44
Rengøring	44
Rådgivning	45
Særligt legetøj	45
Uddannelse	45
Visualiseringsprogrammer	45
Ødelæggelser og slitage	45
Takster for merudgifter, jf. Servicelovens § 41, Center Familie og Handicap, Rebild Kommune	47

Merudgifter (Serviceloven § 41)

Formål

Formålet med bestemmelsen er at tilgodese, at børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og med indgribende kroniske eller langvarige lidelser, har nogle særlige behov, som kan give merudgifter ved forsørgelsen.

Bestemmelsen giver således hjemmel til at dække de udgifter, som familien ikke ville have haft, hvis barnet/den unge ikke havde haft en nedsat funktionsevne eller en kronisk/langvarig lidelse. Der foretages altid en individuel helhedsvurdering ud fra barnets funktionsnedsættelse og behov.

Formålet med ydelsen er at medvirke til:

- At familien kan leve så normalt som muligt på trods af og med barnets/den unges nedsatte funktionsevne eller den kroniske/langvarige lidelse.
- At hindre at barnets/den unges nedsatte funktionsevne eller kroniske/langvarige lidelse forværres eller får andre og mere alvorlige følger.
- At børn og unge med funktionsnedsættelse kan forblive i familien og dermed undgå anbringelse på institution eller lignende, såfremt hensynet til barnets bedste tilsiger dette.

Personkreds (modtager af ydelsen)

Følgende personer er omfattet af personkredsen:

- Forældremyndighedens indehaver
- Biologiske forældre uden forældremyndighed – også forældre med bopæl udenfor kommunen
- Pårørende, der faktisk forsørger barnet i hjemmet
- Personer der med tilladelse efter § 78 har barnet i privat familiepleje og faktisk forsørger barnet i sit hjem med tilskud fra forældrene.

Det gælder derimod ikke:

- Unge under 18 år, der forsørger sig selv
- Plejefamilier, hvor barnet er anbragt og som modtager plejevederlag.

Merudgifter til børn i familiepleje

Hvis barnet er anbragt i pleje hos en plejefamilie, ydes udgifter, som ellers ville være merudgifter ved forsørgelse efter § 41, som en del af plejeydelsen efter Servicelovens § 142.

Evt. uenigheder skal afklares gennem forhandling mellem kommune som arbejdsgiver og plejefamilien som ansat af kommunen.

For uddybning henvises der til Rebild Kommunes [Familieplejehåndbog](#).

Betingelser for at modtage ydelsen

Kommunen yder hjælp til nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af et barn med betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en betingelse, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne/lidelsen, og at udgiften ikke kan dækkes efter andre bestemmelser.

I det følgende uddybes betingelserne.

Målgruppe – barnets funktionsevne eller lidelse

Det fremgår af § 41, stk. 1, at der skal være tale om betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

1. Betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne

Begrebet angiver relationen mellem en persons nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne og mulighederne i det omliggende samfund.

Der lægges afgørende vægt på en vurdering af funktionsnedsættelsen, så det er graden af denne og ikke den lægelige diagnose, der er afgørende for berettigelsen til ydelsen.

Til brug for denne vurdering er der behov for en konkretiseret beskrivelse af barnets eller den unges (funktions)ressourcer og begrænsninger, så det sikres, at compensationen så nøjagtigt som muligt modsvarer begrænsningerne og udnytter ressourcerne.

2. Indgribende kronisk eller langvarig lidelse

At lidelsen er indgribende betyder, at den efter sin karakter vil have alvorlige følger i den daglige tilværelse.

At lidelsen er kronisk betyder, at der foreligger en sygdomstilstand, som fra det tidspunkt den opstår normalt forventes at vare mindst barnealderen ud. Det karakteriserer lidelsen, at den, hvis den dæmpes med medicin, vil blusse op igen, såfremt behandlingen stoppes.

En langvarig lidelse er ikke nødvendigvis en uhelbredelig lidelse. Der lægges i praksis vægt på, at lidelsen lægeligt skønnes at vare mere end ét år. Der kan dog efter § 41 ydes støtte selv om lidelsen forventes at vare mindre end 1 år, nemlig i tilfælde, hvor familien i en kortere periode er meget tungt belastede.

Som eksempel kan nævnes børn med hofteskred (calve perthes) eller for tidligt fødte børn, idet sidstnævnte eksempel dog ikke i sig selv er udløsende for hjælpen.

Lidelser, der falder udenfor begrebet

- Kortvarige og/eller mindre indgribende lidelser som visse former for allergi
- Vådliggere (enuresis) kommer efter en konkret vurdering kun ind under § 41 i de særlige tilfælde, hvor alle behandlingsmuligheder er udtømte, barnet er i skolealderen og der er udsigt til, at lidelsen er kronisk

Forsørgelse i hjemmet

Det fremgår af § 2 i bek. nr. 32 af 21/1-15 om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, at barnet/den unge skal bo hos forældrene eller andre pårørende.

Det er således ikke nødvendigvis forældremyndighedens indehaver, der skal forsørge barnet for at opnå støtte efter § 41.

At barnet forsørges i hjemmet betyder, at det skal bo hos forældrene eller andre pårørende, i modsætning til, at barnet ved medvirken af sociale myndigheder har ophold uden for hjemmet.

Et barn forsørges i hjemmet, når:

- Det er midlertidigt indlagt på hospitalet eller lignende
- Det er midlertidigt på aflastning, jf. Servicelovens § 52 stk. 3 nr. 5 eller § 84 stk. 1.
- Det som led i almindelig skolegang går på kost- eller efterskole, og forældrene fortsat betaler tøj, lommepege m.v., jf. Servicelovens § 52a.
- Når barnet går i daginstitution om dagen, men ellers forsørges i hjemmet
- Når den unge under 18 år er flyttet hjemmefra, men stadig forsørges af forældrene

Nødvendig merudgift

Det fremgår af § 41, stk. 1, at der skal være tale om en nødvendig merudgift, der er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Ankestyrelsen har truffet følgende afgørelser i forhold til nødvendige merudgifter:

- 115-11, at udgifter til aflastning i form af barne pige til et 13-årigt barn i de uger, hvor barnet boede hos moderen, ikke kunne betragtes som en nødvendig merudgift. Ankestyrelsen lagde vægt på, at barnet alene var hos moderen hver anden uge. Moderen havde således mulighed for friweekender og fridage i de uger, hvor hun ikke havde sønnen boende. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at moderen modtog tabt arbejdsfortjeneste med 7 timer i de uger, hvor sønnen boede hos hende.
- 253-09, at en ung på 17 år med spastiske lammelser i arme og ben var berettiget til at få dækket de merudgifter, der var forbundet med deltagelse i el-kørestolsfodbold. Det måtte antages at være almindeligt for ikke-handicappede ung på samme alder og i samme livssituation at have en fritidsaktivitet. Hans mulighed for at dyrke nogen form for sport var meget begrænsede på grund af den nedsatte funktionsevne.
- C-5-05, at et forældrepar til en 8-årig handicappet dreng ikke var berettiget til at få hjælp til dækning af udgifter til ekstra rumopvarmning, ekstra forbrug af varmt vand og dækning af udgifter til varmtvandsbassintræning. Ankestyrelsen fandt ikke, at der var den nødvendige lægevidenskabelige dokumentation for sammenhængen mellem gigtsymptomer og øgning af rumtemperaturen fra 21 til 24 grader, eller at ekstra lange bade hjalp på funktionsniveauet på

kort eller lang sigt. Udgifter til varmtvandsbassintræning som behandlingsudgift var ikke omfattet af servicelovens regel om merudgiftsydelse. Som fritidsforanstaltning fandtes det på det foreliggende ikke godtgjort, at træningseffekten var bedre end ved almindelig træning.

Der er altid tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Ingen dækning, hvis udgiften kan dækkes efter andre regler

Med L 27 14/15 er det præciseret, at det er en betingelse, at udgiften ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i Serviceloven eller anden lovgivning.

Servicelovens § 41 er subsidiær i forhold til anden lovgivning.

Det vil sige, at det kun er udgifter eller den del af udgiften, der ikke kan dækkes efter anden lovgivning, som er en merudgift.

Ofte vil den fulde udgift kunne dækkes helt eller delvist efter anden lovgivning. Du kan nedenfor se eksempler på udgifter som typisk helt eller delvist kan dækkes efter anden lovgivning.

Eksempel: Medicin

Der findes en række forskellige tilskud til medicin efter sundhedsloven. Merudgiften til medicin er derfor kun den andel af udgiften, der ikke kan dækkes efter sundhedsloven, dvs. din egenbetaling.

Såfremt udgiften afholdes af en privat sygeforsikringsordning som f.eks. Sygeforsikringen Danmark, kan den ikke medtages i beregningen af merudgifterne, jf. § 7 i bek. nr. 32 af 21/1-15.

Ophold i udlandet

Ydelser efter Serviceloven er betinget af lovligt ophold her i landet, jf. § 2. Efter § 1, stk. 2 i bek. nr. 1296 af 15/12-09 bevares retten til bestemte ydelser ved midlertidige ophold i udlandet.

Betingelserne for at modtage hjælpen skal være opfyldt inden udlandsopholdet. Desuden skal kommunen kunne holdes orienteret om at betingelserne for at modtage hjælpen stadig er til stede, jf. retssikkerhedslovens § 11.

Kortvarige ophold i udlandet kan f.eks. være:

- At modtageren udøver aftalt eller fastlagt samvær, som ikke kan foregå her i landet, med egne børn under 18 år
- At modtageren holder ferie i udlandet

Bemærk, at der som udgangspunkt ikke kan ydes hjælp til rejse- og opholdsudgifter til en evt. ledsager. Udgifterne kan heller ikke medtages som merudgifter, jf. § 4 i bek. nr. 1296 af 15/12-09.

Sandsynliggørelse eller dokumentation af merudgifter

Ved første ansøgning om merudgifter eller ved ansøgning om nye merudgifter udfylder ansøger et ansøgnings-skema om merudgiftsydelse. Skemaet findes på Rebild Kommunes hjemmeside <http://rebild.dk/borger/familie-og-handicap/boern-med-handicap>

Med udgangspunkt i skemaet og/eller sammen med ansøger laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet efter al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter (den sandsynliggjorte merudgift).

Ankestyrelsen har i 98-13 fastslået, at merudgifter skal sandsynliggøres. Der kan ikke kræves dokumentation for merudgifterne.

Ved det kommende år forstås 12 på hinanden følgende måneder, jf. principafgørelse 99-13. I denne afgørelse har Ankestyrelsen fastslået, at "inden for et år", skal forstås som et løbende år, det vil sige 12 på hinanden følgende måneder fra ansøgnings- eller opfølgningstidspunktet.

Såvel løbende udgifter som enkeltudgifter indgår i beregningen.

Er der flere børn med funktionsnedsættelse er det de samlede merudgifter til børnene, der indlægges i beregningen.

Som udgangspunkt udbetales merudgiftsydelsen fra ansøgningstidspunktet, hvis betingelserne er opfyldt. Ydelsen udbetales månedsvis forud og er som udgangspunkt en kontantydelse til forsørgeren, der efterfølgende selv administrerer ydelsen i den daglige husholdning.

Beregning af merudgiftsydelsen

Ydelsen fastsættes ud fra de skønnede årlige merudgifter omregnet til en månedlig merudgift. Denne afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100, jf. § 41, stk. 3.

I vejl. nr. 9007 af 7/1-14, er der i pkt. 171 et eksempel, hvor de skønnede merudgifter udgør kr. 8.940,- årligt/kr. 745,- månedligt. Merudgiftsydelsen fastsættes ved, at de skønnede merudgifter pr. måned afrundes til nærmeste kronebeløb, deleligt med 100, altså kr. 700,- om måneden.

Hvis kommunen afregner merudgifter direkte med leverandør, modregnes dette i den månedlige ydelse, jf. bek. nr. 32 af 21/1-15, § 4, stk. 3.

Enkeltudgifter

Hvis der undervejs opstår en uforudset enkeltudgift, som ikke var medtaget i beregningen, kan der ydes hjælp hertil.

Ydelse af en enkeltstående udgift kræver, at der i forvejen er ret til dækning af merudgifter.

Ankestyrelsen har i 99-13 fastslået, at hvis der opstår behov for dækning af en enkeltstående merudgift, kan dette ske ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb. Det er en forudsætning, at familien allerede er berettiget til en merudgiftsydelse

Enkeltstående udgifter, der er uforudsete, kan således bevilges, hvis det samlede udgiftsniveau af sandsynliggjorte udgifter overstiger minimumsbeløbet for en løbende periode på 12 måneder.

Hvis familien ikke hidtil har været berettiget til merudgiftsydelsen, fordi denne ikke hidtil oversteg minimumsbeløbet, men merudgiften fremover, inden for en 12-måneders periode, vil overstige minimumsbeløbet, f.eks. grundet en enkeltudgift, udbetales den ansøgte merudgift som en løbende ydelse.

Opfølgning og regulering

Bemærk: Afgørelse om merudgifter er en løbende bevilling og kan ikke tidsbegrænses.

Der skal løbende følges op på de enkelte sager for at sikre, at hjælpen fortsat opfylder sit formål og undersøge, om der kan være behov for at yde andre former for hjælp. Opfølgningen skal ske ud fra modtagerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Opfølgningen fastsættes til senest et år efter det tidspunkt, hvor udmålingen af hjælpen senest blev revideret.

Det fremgår dog af bekendtgørelsens § 6, at såfremt der sker ændringer i de sandsynliggjorte udgifter, skal tilskuddet reguleres. Dvs. der skal træffes en ny afgørelse. Dette gælder både, hvis de sandsynliggjorte merudgifter er højere og hvis de er lavere end beregnet.

Familien kan dog ikke kræve, at der følges op på merudgifternes størrelse, før der er forløbet et år regnet fra den seneste fastsættelse, jf. § 6, stk. 2 i bekendtgørelsen.

Såfremt kommunen herefter finder grundlag for en forhøjelse af merudgiftsydelsen, skal ændringen ske med tilbagevirkende kraft til det tidspunkt, hvor stigningen i de sandsynliggjorte merudgifter fandt sted. Dermed kommer familien højst til at bære ekstra merudgifter et år, hvorefter der skal ydes hjælp med tilbagevirkende kraft.

Hvis der er tale om, at merudgifterne skal sættes ned, er det kommunen, der bærer risikoen, indtil den træffer en ny afgørelse. Her vil kommunen ikke kunne kræve tilbagebetaling til det tidspunkt, hvor faldet i merudgifterne blev konstateret, jf. § 6, stk. 3 i bekendtgørelsen.

Bemærk, at modtageren fortsat har pligt til at oplyse om evt. ændringer i forhold til den udmålte ydelse, jf. Retssikkerhedslovens § 11, på det tidspunkt ændringen opstår.

Hvis der er behov for det, kan kommunen når som helst omregne ydelsen, f.eks. ved nye hjælpebehov.

Frist for sagsbehandling

Sagsbehandlingen sker hurtigst muligt fra ansøgningen er modtaget i Center Familie og Handicap. Ansøger skal have en afgørelse senest 8 uger fra Center Familie og Handicap har modtaget ansøgningen.

Sagsbehandlingsfristen løber fra ansøgningen er modtaget fra ansøger eller evt. sygehuset.

Der kan være særlige situationer, hvor den angivne sagsbehandlingsfrist ikke kan overholdes, eksempelvis hvis der afventes oplysninger fra læge eller skole.

Hvis en sagsbehandlingsfrist ikke kan overholdes, skal ansøgeren have skriftlig besked om, hvorfor og hvornår der kan forventes en afgørelse.

Partshøring

At partshøre betyder, at der fremsendes eller udleveres en foreløbig vurdering vedlagt dokumenter i sagen, som ansøger ikke forventes at kende indholdet af, eller som ansøger ikke er bekendt med indgår i sagen. Først når tidsfristen for at komme med bemærkninger er udløbet, kan der træffes afgørelse i sagen.

Reglerne om partshøring har til formål:

- at sikre et korrekt oplysningsgrundlag
- at sikre ansøgers medvirken til sagsbehandlingen
- at styrke ansøgers tillid til forvaltningen

Ved en partshøring har ansøger en mulighed for at sætte sig ind i de nye oplysninger, og har en mulighed for at komme med bemærkninger til oplysningerne inden for en frist på 7 dage.

Anke

Alle afgørelser til ansøgers ugunst vedlægges en klagevejledning.

Alle afgørelser i henhold til Servicelovens § 41 kan påklages til Ankestyrelsen.

Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagen kan ske skriftligt eller mundtligt til socialrådgiveren/ sagsbehandler.

Eksempler på merudgifter

På de følgende sider gives eksempler på merudgifter. Eksemplerne er ikke udtømmende og skal læses som vejledende for skønnet, der skal udøve sagsbehandlingen.

Hvilke sandsynliggjorte merudgifter der kan ydes tilskud til efter § 41

Generelt om hvad der kan ydes støtte til – kort opsummering

Efter § 41, stk. 1 er det en betingelse for, at udgiften kan indgå i beregning af merudgiftsydelsen, at der er tale om en nødvendig merudgift ved forsørgelsen af et barn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er endvidere en betingelse, at merudgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne og ikke kan dækkes efter andre bestemmelser i Serviceloven eller anden lovgivning.

Den nødvendige merudgift er differencen mellem den udgift, forældrene har ved forsørgelsen af det handicappede barn og forsørgelsesudgiften for et ikke-handicappet barn.

Ankestyrelsen har i 92-12 fastslået, at det er den samlede nedsættelse af funktionsevnen, der skal lægges til grund ved vurderingen af, om et barn er omfattet af personkredsen og har ret til merudgifter. Et barn med flere lidelser behøver således ikke være omfattet af målgruppen for hver enkelt lidelse for, at merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet kan dækkes. Det er den samlede funktionsevne, der skal være betydeligt nedsat eller indgribende.

Det er dog en forudsætning, at den enkelte lidelse, og den deraf følgende nedsættelse af funktionsevnen, er varig, langvarig eller kronisk, og at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne, samt at der er tale om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af barnet i hjemmet.

Merudgiften skal være sandsynliggjort, hvilket betyder, at der laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet efter al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

Er der tale om et barn/en ung, der på grund af nedsat funktionsevne har behov for diætkost, laves der et overslag over, hvad merudgiften til dette vil være på årsbasis.

Skal barnet/den unge til behandling, laves der et overslag over merudgiften til befordring hertil for det kommende år.

§ 41 hjælper til aflastning og pasning i fritiden

Oplysninger om børnefamiliers almindelige forbrug af børnepasning anvendes, når det skal vurderes, om behovet for aflastning og pasning efter Servicelovens § 41 er en direkte følge af barnets funktionsnedsættelse.

Det må forventes, at de fleste familier i et eller andet omfang har behov for privat børnepasning eller får hjælp fra sit netværk, f.eks. i forbindelse med arbejdstider, hvor der ikke er et offentligt pasningstilbud, forældrenes deltagelse i arbejds møder, skolemøder eller egen fritidsaktivitet.

Omfanget af familiers normalforbrug af privat børnepasning afhænger af barnets alder.

Op til 10 år	Det må forventes, at børn op til 10 år almindeligvis ikke kan være alene hjemme. Aldersgrænsen er fastsat ud fra den alder børn har, når de afslutter 3. klasse, og således ikke længere er omfattet af aldersgruppen for børn i SFO.
11 – 13 år	Det må forventes, at børn fra 11 år almindeligvis kan være alene hjemme i dagtimerne i et vist omfang, mens det må forventes, at børn i denne aldersgruppe fortsat ikke kan være alene i aften-/nattetimerne.
14 år og ældre	Børn fra 8. klasse må almindeligvis forventes i et vist omfang at kunne være alene hjemme i aften-/nattetimerne. Det må også forventes, at børn fra omkring 14-årsalderen normalt kan være alene hjemme med en mindre søskende.

Aflastning, jf. Servicelovens § 41, ydes kun til aflastning i eget hjem og kun, hvis dagtilbud eller særlige dagtilbud efter Dagtilbudsloven, eller aflastning/afløsning, jf. Servicelovens § 52 stk. 3 nr. 5 eller Servicelovens § 84 stk. 1, jf. Servicelovens § 44 i det konkrete tilfælde ikke vurderes, at være tilstrækkelig.

Udgangspunktet er, at der kan bevilges op til 5 timer pr. uge efter en konkret og individuel vurdering.

Bevillingen skal sammenholdes med evt. bevilling af døgnafkastning, kontaktperson og tabt arbejdsfortjeneste.

Udgangspunktet for aflønningen er kommunalt løntrin 11.

Forældrene finder en voksen person (over 18 år og ikke nærtstående familie), som herefter ansættes af forældrene via kontrakt.

Forældrene har arbejdsgiveransvaret.

Rebild Kommune administrerer lønudbetalingen.

Forud for ansættelsen kan Rebild Kommune være behjælpelig med at indhente børne- og straffeattester, da private ikke har mulighed for dette.

Befordring

Der vil kunne ydes tilskud til merudgifter til befordring af barnet/den unge til dagtilbud, uddannelse, behandling og fritid. Der skal altid foreligge skriftlig vurdering af, hvorfor befordringsudgiften betragtes som en merudgift.

Befordringsudgiften skal altid reduceres med eventuel "normaludgift" til befordring. Befordringsydelse efter § 41 er subsidiære til befordringsydelse efter andre bestemmelser.

Befordringsydelsen fastsættes efter KL's satser for godtgørelse for brug af bil efter laveste takst. Se bilag for takster – *KL's satser*.

Der skal i alle tilfælde vurderes, om familien efter eget valg har påført sig ekstra udgifter til befordring.

Befordring til dagtilbud

Det er familien selv, der forestår befordring til og fra daginstitution i eget skoledistrikt.

Såfremt barnet er visiteret til en daginstitution udenfor eget skoledistrikt, kan der efter en konkret og individuel vurdering ydes tilskud til dækning af merudgiften til merkørslen i bil, dvs. afstanden fra hjemmet til daginstitution og videre til forældrerens arbejdsplads fratrukket afstanden fra hjemmet til forældrerens arbejdsplads og retur.

Ved udmålingen af det årlige antal køreture, fratrækkes som udgangspunkt:

- 25 dages ferie – svarende til 5 ugers ferie
- 14 dage samlet for helligdage, der falder på en hverdag hen over året
- 7 dage samlet for almindelig sygdom.
- Evt. fravær i større grad pga. funktionsnedsættelsen.

Tilskuddet fastsættes efter udgifter til billigste transport, hvis dette kan benyttes af barnet.

Er der ønske fra forældrene om at benytte anden form for transport, betaler forældrene selv en evt. difference.

Er transport med billigste transport ikke en mulighed med baggrund i barnets funktionsnedsættelse, kan der ydes godtgørelse på grundlag af KL's satser for godtgørelse for brug af bil efter laveste takst. Se bilag for takster – *KL's takster*.

Hvis familien undtagelsesvis ikke kan stå for at hente og bringe i institution, kan der efter en konkret og individuel vurdering bevilges taxa.

Transporten foregår som udgangspunkt som samkørsel med andre børn.

Udgifter til befordring af børn til og fra særlige dagtilbud, jf. Servicelovens § 32, afholdes som udgangspunkt af det særlige dagtilbud.

I særlige tilfælde (når barnet transporteres i taxa) og efter en konkret vurdering kan der ydes hjælp til befordring f.eks. en gang pr. måned til forældrene til befordring af barnet, således der sikres en løbende stabil kontakt til dagtilbuddet.

I vurderingen skal indgå en vurdering af, at forældre til raske børn også kan have udgifter i forbindelse med befordring til og fra dagtilbud.

Befordring til behandling

Der kan, jf. Servicelovens § 41, efter en konkret vurdering ydes hjælp til befordringsudgifter til behandling som følge af den nedsatte funktionsevne eller lidelse, hvis disse ikke dækkes efter andre bestemmelser.

Befordringsudgifter til sygehus, hvor den nødvendige behandling kan finde sted, dækkes som udgangspunkt efter Sundhedslovens § 171, hvis afstanden overstiger 50 km.

Vær opmærksom på bekendtgørelse nr. 1496 af 15/12 2009 – bekendtgørelse om befordring eller befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven, herunder personkreds, sygehusvalg eller valg af speciallæge m.v. Se evt.: <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=129432>

Jf. Sundhedslovens § 171 ydes hjælp til betaling af såvel barnets/den unges som ledsagerens befordring. Medmindre der er særlige grunde til, at der skal være flere ledsagere tilstede under befordringen eller til orientering om behandlingen, ydes hjælpen kun til én ledsager.

Ved merudgift til 2. forælder følges sygehusets kørselskontors vurdering i forhold til transportform, idet der her allerede er taget stilling til, hvilken transportform barnet tåler.

Under barnet/den unges ophold på sygehus el.lign. ydes hjælp til betaling af 2. forælders samt evt. søskendes udgifter til befordring til besøg hos barnet/den unge, i det omfang besøgene er nødvendige af hensyn til barnet/den unge.

Frit sygehusvalg

Hvis patienten er på venteliste til behandling/udredning på et sygehus/speciallæge og familien selv vælger, at få behandling/udredning på et andet sygehus/speciallæge dækkes udgifterne ikke af sygehusets kørselskontor.

Udgifterne dækkes heller ikke som merudgift, jf. Servicelovens § 41.

Ved tvivlsspørgsmål kan sygehusets kørselskontor kontaktes på tlf. 97 64 80 30 eller mail kk@rn.dk.

Henvi sning til speciallæger eller f.eks. bandagist

Hvis hjemkommunen skal dække udgiften til f.eks. en protese eller ortopædiske sko hos bandagist, jf. Servicelovens § 112, er det også hjemkommunen, der dækker udgiften til kørslen efter samme paragraf. Denne udgift betragtes således ikke som en merudgift.

Befordring til behandling i udlandet

Hjælp til dækning af befordringsudgifter m.v. i forbindelse med behandling i udlandet kan kun ydes, hvis Sundhedsstyrelsen har godkendt, at behandlingen skal foregå i udlandet, og kun hvis udgiften ikke dækkes af andre bestemmelser.

Befordring til uddannelse

Befordring til og fra grundskole (0. – 10. klasse) bevilges af skolekørsel efter Folkeskoleloven og kan således ikke bevilges jf. Servicelovens § 41.

Nødvendig befordring til og fra fritidstilbud dækkes ikke af skolekørsel, men kan dækkes, jf. Servicelovens § 41, i det omfang, at barnet ikke kan transportere sig selv pga. funktionsnedsættelsen og forældrene ikke kan stå for transporten, evt. mod en godtgørelse for befordringsudgiften.

Der skal benyttes samkørsel medmindre barnet efter en konkret vurdering i samarbejde med PPR opfylder betingelserne for solo-kørsel.

Der vil kunne ydes hjælp til dækning af de nødvendige befordringsudgifter, hvis en ung (efter 10. klasse) i videre omfang end normalt og som en direkte følge af den nedsatte funktionsevne eller lidelse skal befordres til eller fra et uddannelsessted.

Det sker dog kun i det omfang, udgifterne hertil ikke dækkes efter andre bestemmelser eller ved andre ordninger, jf. Undervisningsministeriets regler om befordring af børn og unge med handicap.

Befordring i fritiden

Det vurderes, at de fleste familier i et eller andet omfang har udgifter til transport i fritiden, f.eks. til familiebesøg, fritidsinteresser og udflugter.

Der kan ydes tilskud til merudgifter til befordring i fritiden, hvis:

- Barnet/den unge pga. funktionsnedsættelsen ikke er i stand til, at benytte cykel, knallert eller offentlige transportmidler.
- Hvis fritidstilbud i nærområdet ikke kan benyttes.

Der er ikke bestemte grænser for, hvor meget der kan ydes, idet der må tages hensyn til hjemmets afstand til fritidstilbud, kammeraters hjem, mulighederne for almindelig fritidsbeskæftigelse, leg i nærheden osv.

Som udgangspunkt skal familien selv afholde udgiften svarende til kostpris for offentlig transport. Se bilag om takster - Befordring.

Taxa bevilges alene, hvis det vurderes, at det er en nødvendig merudgift og først efter, det er sandsynliggjort, at forældrene ikke selv kan stå for transporten, evt. mod en kørselsgodtgørelse svarende til den ekstra transport.

Befordring til, under og fra døgnaflastning

Der kan bevilges taxa, når barnet er i døgnaflastning og skal befordres til og fra døgnaflastningen, og mellem døgnaflastningen og skole, FO/Special-SFO eller klub medmindre aflastningen står for transporten som en del af kontrakten.

Beklædning/ fodtøj

Merudgifter til tøj og sko kan bevilges, såfremt betingelserne er opfyldt. Forældrene skal selv afholde de normale udgifter til tøj og sko for aldersgruppen.

Der er følgende *betingelser* der skal være opfyldt for, at der kan ydes hjælp til tøj og sko:

- Udgifterne skal være en følge/konsekvens af barnets funktionsnedsættelse
- Det skal være dokumenteret, at udgiften ikke kan undgås ved pædagogiske tiltag (afledning m.v.)
- Udgifterne skal overstige de udgifter en familie almindeligvis har til tøj. Se bilag for takster –

Beklædning og fodtøj – normalforbrug årligt.

Jf. principafgørelse 77-11 er det afgjort, at en svært autistisk og mentalt retarderet dreng ikke kunne få udgifterne til slitage af tøj dækket, idet der ikke var dokumentation for, at disse udgifter var nødvendige og ikke kunne undgås. Der blev lagt vægt på, at udgifterne kunne undgås og reduceres ved at aflede drengen fra hans uhensigtsmæssige ritualer. (Afgørelsen forholder sig også til lange bade og ekstra vask.)

Vurderingen ved forbruget af tøj og sko skal altid tage udgangspunkt i en konkret individuel vurdering. Forældrene kan ved ansøgningen/opfølgningen med rimelighed anmodes om selv, at lave en opgørelse over forbruget af det relevante tøj.

Forældrene skal sandsynliggøre at barnets merforbrug af tøj og sko er en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse.

Merudgiften til tøj og sko skal altid ses i direkte relation til barnets funktionsnedsættelse/lidelse. F.eks. skal et barn, der på grund af sit handicap, kræver i stedet for at gå, ikke have vurderet sine merudgifter i forhold til et samlet tøjforbrug, men udelukkende i forhold til ekstra indkøb af bukser. Bemærk, at hvis barnet har behov for sko af forskellige størrelser og lidelsen er varig, dækker Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, når forskellen på størrelserne er 1,5 eller derover.

Vejledende tages udgangspunkt i kommunens opgørelse af et gennemsnitligt forbrug. Se bilag for takster – *Beklædning og fodtøj – normalforbrug årligt.*

Tøj som skal udformes på en særlig måde begrundet i barnets funktionsnedsættelse (deformitet)

Der kan bevilges merudgifter til specialsyet tøj/ændring af tøj, såfremt dette er en nødvendig merudgift som konsekvens af barnets funktionsnedsættelse.

Det skal altid konkret afsøges om almindeligt tøj kan anvendes, idet specialsyet tøj ikke kan bevilges, blot fordi der er det mest hensigtsmæssige – det skal være nødvendigt.

Oplysninger/yderligere dokumentation indhentes ved læge/sygehus og ICS-udtalelse fra skole/SFO m.v.

Ekstraordinært slid begrundet i barnets fysiske handicap (f.eks. skinner eller korset)

Såfremt det er dokumenteret, at der er ekstraordinært slid på tøjet, begrundet i barnets fysiske handicap – eksempelvis ved brug af skinner eller korset – kan de ekstra udgifter bevilges som merudgifter. Dette med udgangspunkt i en konkret vurdering af merforbrug på baggrund af familiens oplysninger.

Ekstraordinært slid/glemt/ødelæggelser begrundet i barnets psykiske funktionsnedsættelse

Ovennævnte betingelser skal være opfyldte. Vurderingen skal være individuel og konkret i forhold til den enkelte sag.

I vurderingen skal der indgå hvilke tiltag, der er forsøgt/kan iværksættes, samt indhentes dokumentation herpå.

Udskiftning af garderobe begrundet i sygdom eller ulykke (f.eks. cancer)

Der kan dækkes merudgifter hertil, såfremt behovet er lægeligt dokumenteret. Se bilag for takster – Beklædning og fodtøj – normalforbrug årligt.

Særlige beklædningsgenstande

Efter denne bestemmelse ydes også merudgifter til beklædningsgenstande til børn og unge, som på grund af sygdom, ulykke e.l. er blevet varigt invalideret, og som følge heraf er nødt til at få udskiftet hele sin garderobe.

Særlige beklædningsgenstande, som f.eks. regnslag til kørestol, kørepose, hagesmæk og beskyttelsesbukser til svært inkontinente børn og unge, ydes dog efter reglerne om hjælpemidler m.v., jf. Servicelovens § 112.

Ortopædisk fodtøj

Hvis det er nødvendigt med ortopædisk fodtøj, herunder fodtøj der tilgodeser en foddeformitet, ydes hjælpen efter bekendtgørelse om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter Servicelovens § 112 i Myndighedsafdelingen i Center Pleje og Omsorg.

Der kan dog i særlige tilfælde være tale om ekstraordinært slid på ortopædisk fodtøj, hvor egenbetalingen på ekstra ortopædiske sko i givet fald kan dækkes som en merudgift.

Bolig og boligskit

Der kan ydes støtte til forhøjede boligudgifter i forbindelse med tilbygning til familiens bolig eller ved flytning til en større bolig som følge af barnets funktionsnedsættelse.

Merudgifter ved tilbygning

Har familien fået bevilget tilbygning, jf. Servicelovens § 116, i Myndighedsafdelingen i Center Pleje og Omsorg, dækkes følgende merudgifter:

Varme eller elvarme

Merforbruget af varme eller elvarme kan opgøres, hvis der er opsat særlig måler.

Familien afleverer årsopgørelse, hvoraf enhedsprisen fremgår. De faste afgifter (målerlejer mv.) medregnes ikke.

Hvis ikke der er opsat bi-måler, afregnes ud fra fordelingstal:

Eksempel:

Hele bygningen: 150 m²

– Tilbygningen: 50 m².

Forbrug: 1800 kWh.

$1800/150 * 50 = 600 \times$ enhedsprisen.

EI

Større bolig eller tilbygning udløser som udgangspunkt ikke et større elforbrug.

Vand

Der ydes som udgangspunkt ikke merudgifter til vand, da vandforbruget vil være det samme som før tilbygningen.

Husforsikring og ejendomsskat

Forskellen mellem tidligere udgifter og nye udgifter i forbindelse med tilbygningen dækkes som merudgifter.

Familien afleverer dokumentation for forsikringsudgifter i form af gammel og ny police. Ejendomsskatten fremgår af skatteopgørelsen.

Merudgifter ved flytning

Er det konstateret fra Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, at familiens bolig ikke kan omforandres til en egnet bolig for barnet med funktionsnedsættelsen, og der derfor er nødvendigt, at

familien flytter til en handicapegnet bolig, kan følgende udgifter dækkes som en merudgift, jf. Servicelovens § 41.

Øgede udgifter til husleje i lejebolig

Hvis familien påføres merudgifter til husleje på baggrund af barnets funktionsnedsættelse, kan merudgiften bevilges som en løbende ydelse.

Merudgiften beregnes med udgangspunkt i den nye husleje fratrukket boligsikring.

Herfra trækkes tidligere boligudgift (ligeledes fratrukket boligsikring). Ved huslejestigning foretages en revurdering. I revurderingen indgår en undersøgelse af, om den tidligere boligudgift ligeledes ville være steget, samt om hvorvidt boligsikringen til den tidligere bolig også ville have været steget.

Øgede udgifter til termin i ejerbolig

Hvis familien påføres merudgifter til termin på baggrund af barnets funktionsnedsættelse, kan merudgiften bevilges som en løbende ydelse.

Merudgiften beregnes med udgangspunkt i den nye termin fratrukket tidligere termin.

Dobbelt boligudgift

Der kan ydes hjælp til dobbelt boligudgift i forbindelse med flytning.

Der kan efter en konkret vurdering fastsættes en tidsfrist for betaling af dobbelt boligudgift. Tidsfristen udgør normalt opsigelsesperioden for lejebolig, maksimalt 3 mdr. eller den liggetid, der normalt er for salg af en tilsvarende ejendom i samme område – normalt sættes en frist på op til 1 år. Dette undersøges hos en ejendomsmægler.

Flytteudgift

Der kan i forbindelse med flytning bevilges hjælp til flytteudgifter i forbindelse med flytning til en handicapegnet bolig.

Det kan f.eks. være hjælp til udgifter til indskud, salgsomkostninger, ejendomsmæglersalær, leje af flyttebil, flytning af telefon mv.

Ændringer af bolig eller flytning/køb af anden bolig skal altid ske i samarbejde med Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, der vurderer behovet herfor.

Briller

Som udgangspunkt dækkes briller ikke, jf. Servicelovens § 41.

Vær opmærksom på bek. nr. 1056 af 20/10 2006 – bekendtgørelse om tilskud til briller til børn under 16 år. Se evt.: <http://www.socialjura.dk/content-storage/regler/2006/bek-1056-af-2010-2006/menu/sundhed/?showpage=1&cHash=44f6c8757d0bdb6327d4624f35e1e27>

Der er endvidere mulighed for, at familien kan søge om tilskud via Lov om Aktiv Socialpolitik § 84, som en forsørgelsesudgift, når forældrene ikke har mulighed for at afholde udgiften.

Briller bevilget af Synsinstituttet dækkes via Servicelovens § 112 i Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg.

Der kan alene ydes dækning af merudgifter til udskiftning af briller, hvis barnet pga. sin funktionsnedsættelse gentagende gange ødelægger brillerne, og det ikke er muligt med pædagogiske tiltag at ændre barnets adfærd, eller på anden måde undgå ødelæggelsen af briller.

Oplysninger om almindelig udskiftning af briller til børn anvendes i forbindelse med vurderingen af om en familie har merudgifter forbundet hermed, og omfanget af en eventuel merudgift.

Det må forventes, at børns briller skal udskiftes ca. hvert 2. år i forbindelse med, at barnet vokser og synsstyrken ændres.

Derudover må det forventes, at børns briller også almindeligvis i et vist omfang skal udskiftes eller repareres pga. ødelæggelse.

Endelig skal der være opmærksomhed på, at der ofte er tilbud, hvor det er muligt at få to par briller for et pars pris. Se i øvrigt bilag for takster – *Briller*.

Børneeksem

Normalt vil lidelser som børneeksem ikke være omfattet af målgruppen for Servicelovens § 41, da der typisk ikke vil være tale om en indgribende lidelse.

Svære tilfælde af børneeksem og lignende hudlidelser kan dog i særlige tilfælde være omfattet af målgruppen.

For at lidelsen kan anses som værende indgribende i hverdagen, skal lidelsen være af en sådan karakter, at den har alvorlige følger for barnet i hverdagen.

I statusattesten spørges der til:

- Hvilke specifikke præparater der lægefagligt anbefales til behandling af eksemet
- Hvilken mængde, der lægeligt anbefales
- Hvor eksemet er lokaliseret
- Om eksemet er en indgribende lidelse med alvorlige følger i barnets hverdag
- Hvori består de alvorlige følger

Der vurderes ud fra indhentet statusattest, om eksemet er af en så alvorlig og indgribende karakter, at lidelsen har alvorlige følger i barnets hverdag.

Ankestyrelsen har i en sag, SM C-13-99, truffet afgørelse om, at en 5-årig pige med en eksemlidelse ikke var omfattet af personkredsen for merudgiftsydelse. Begrundelsen var, at det ikke er tilstrækkeligt, at der er tale om en langvarig lidelse. Der må også stilles krav om, at der er tale om en indgribende lidelse.

For at sandsynliggøre merudgiften til fede cremer tages der udgangspunkt i de lægefaglige anbefalinger vedr. fede cremer og oplysninger om forbruget af fede cremer. Se bilag for takster – *Fedtcremer*.

Der ydes ikke merudgifter til fugtighedscreme og lotions med en fedtprocent på eller under 50, da det vurderes, at det er normalt dagligt at smøre barnet i fugtighedscreme, hvorfor det ikke er en nødvendig merudgift eller indgribende i den daglige livsførelse.

Det udregnede beløb udbetales til familien via de løbende månedlige merudgifter, hvorefter familien selv køber og betaler for cremen.

Hvis familien vælger at købe præparater, der er dyrere end den udregnede merudgift, skal de selv betale differencen.

Ekstra vask, slitage og tørring

Der bevilges normalt ikke merudgifter til ekstra vask, tørring og slitage, idet fugtighedscremer og lotions med en fedtprocent under 50 ikke er særlig fedt- eller smudsafgivende, jf. oplysning fra apotekerne.

Kun i meget ekstreme tilfælde med meget svær hudlidelse, der giver anledning til hudblødninger og behandling med præparater, der misfarver tøjet (f.eks. tjærepræparater), eller der kræver behandling med fedtcremer med en fedtprocent over 50, kan der ud fra en konkret vurdering bevilges dækning af merudgifter til vask. Se bilag for takster – *Vask og tørring*.

Eksempler på udgifter, der som udgangspunkt ikke godkendes som merudgift i forbindelse med børneeksem:

- Fugtighedscreme og lotions med en fedtprocent på eller under 50
- Solcreme
- Hårshampoo
- Balsam
- Sæbe
- Badeolier
- Læbepomader
- Non sederende antihistaminer
(Se: <http://pro.medicin.dk/Laegemiddelgrupper/Grupper/315420>) der ikke anses at være relevant for behandlingen
- Nizoral shampoo (skælshampoo)
- Epogamin

- Bioglandin
- Solarium

Solcreme anses som udgangspunkt ikke for at være en merudgift, idet Sundhedsstyrelsen anbefaler, at alle børn smøres i solcremer med høj solfaktor. Undtagelsen herfra kan være børn, der skal smøres i solcremer med høj solfaktor også om vinteren for at opholde sig udendørs.

Fra Astma og Allergi Danmark anbefales ikke brug af badeolier, hvorfor det ikke anses at være en nødvendig merudgift.

Hårshampoo gives ikke som en merudgift, idet allergivenlig hårshampoo, ikke er dyrere end en almindelig type hårshampoo.

Cykler og særligt udstyr

Der kan bevilges specialcykel eller specialudstyr, når dette sætter barnet eller den unge i stand til at deltage i leg og fritid på lige fod med resten af familien og sine jævnaldrende.

Når der foreligger en bevilling, overgives sagen til en børneergoterapeut, der er behjælpelig med at finde en egnet cykel. Der er en egenbetaling svarende til kr. 2.500.

Såfremt der tidligere er bevilget specialcykel fratrækkes salgsprisen for denne samt egenbetalingen.

Bemærk, hvis cyklen er til brug for almindelige nødvendige hverdagsaktiviteter, som f.eks. transportmiddel til og fra skole, indkøb m.v. skal udgiften søges efter Servicelovens § 112 via Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg.

Reparationer

Reparationer betales af familien.

Der kan dog søges om dækning af udgiften til reparationer, såfremt disse er særligt dyre med baggrund i de særlige funktioner handicapcyklen har for at afhjælpe funktionsnedsættelsen.

Drift af bil

Når der modtages oplysning om, at der er søgt om en handicapbil, jf. Servicelovens § 114, skal familien vejledes om, hvilke økonomiske konsekvenser det har for dem, herunder hvilke merudgifter, de kan forvente at få dækket i forbindelse med kørsel i handicapbilen.

Denne vejledning bør ske, før familien skriver under på kontrakten om afdrag på handicapbilen i Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, da de her i realiteten skriver under på, at de påtager sig en større udgift i forhold til at køre privatkørsel, som de ikke kan få godtgjort.

Selve bilansøgningen behandles i Bilteamet i Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, mens ansøgning om merudgift til drift af bilen behandles af Center Familie og Handicap, jf.

Serviceovens § 41.

I ganske særlige tilfælde kan der ydes hjælp til betaling af driftsudgifter ud over udgiften til brændstof ved kørsel af et barn med nedsat funktionsevne eller lidelse i barnets bil.

Familien kan have anskaffet handicapbilen ud fra 3 forskellige situationer, og rådgiver skal informere forældrene om merudgifter afhængig af, hvilken situation familien befinder sig i.

Der skal foretages en konkret vurdering i forhold til, om familien er omfattet af en af følgende tre bestemmelser:

1. Hvis det kan sandsynliggøres, at familien *ikke ville have bil*, hvis der ikke var et særligt kørselsbehov som følge af barnets nedsatte funktionsevne.
2. Hvor familien har en bil *alene* til befording af barnet
3. Hvor familien har en *ekstraordinær stor og driftsmæssig dyr bil* som følge af barnets nedsatte funktionsevne eller lidelse

Det skal ligeledes undersøges, om familien efter eget valg har købt en driftsmæssig dyrere bil, end behovet tilsiger. Er dette tilfældet beregnes merudgifterne efter den bevilgede bil.

I denne vurdering indgår f.eks.:

- Hvor arbejder forældrene, og på hvilke tidspunkter
- Er der søskende, hvor går disse i skole/dagtilbud, hvilke fritidsaktiviteter går de til
- Hvor langt er der til indkøbsmuligheder
- Hvor bor familie (bedsteforældre, onkler, mostre og tanter) og venner
- Hvor langt er der til offentlige transportmidler, og hvor ofte går disse

Når det er vurderet, at familien kan ydes udgifter til brændstofforbrug, skal familien fremvise et overslag over de sandsynliggjorte merudgifter til kørselsbehovet for det kommende år.

Der skal foreligge oplysninger om:

1. Hvor meget kører bilen i alt pr. år
2. Hvad skal kompenseres
3. Hvad skal forældrene selv betale

Ved beregningen af merudgifter til kørsel tages udgangspunkt i de faktiske udgifter til brændstofforbruget. Se bilag for takster – *Drift af bil*.

Ved beregningen af merudgifter til kørsel i handicapbil skelnes mellem:

1. *Formålsbestemt kørsel*: Kørsel til behandling, hvor familien ikke ville have haft en udgift, hvis barnet ikke havde en funktionsnedsættelse.
2. *Ikke formålsbestemt kørsel*: Eksempelvis familiebesøg, hvor der under alle omstændigheder ville være en udgift for familien eller personlige indkøb til barnet, hvor barnet er med, f.eks. tøj, sko m.v.
3. *Privat kørsel*: Kørsel til og fra arbejde, indkøb af dagligvarer m.v., som er kommunen uvedkommende.

Det samlede beløb indgår i beregningen af kommende års merudgiftsydelse til familien.

Det vurderes, at et rimeligt niveau for familiebesøg er op til 4 gange pr. måned og personlige indkøb til barnet 1 gang pr. måned.

Der kan efter en konkret vurdering foretages fradrag i udgiftsdækningen til de ansøgte kilometertal ud fra en vurdering af *nødvendigheden* og i beregningen af den konkrete compensation efter vurdering af *sparede kørselsudgifter* ved anden kørsel, jf. C 31-06.

Den oprindelige vurdering kan ændres ved opfølgning på sagen, hvis der sker ændringer i familiens forhold, f.eks.:

- Skift af arbejdsplads
- Hvis familien får flere børn
- Hvis der skæres ned på offentlig transport i familiens lokalområde
- Hvis familiens forhold i øvrigt ændrer sig i retning af at have behov for bil udover kørsel med barnet med handicappede barn (køb af sommerhus eller lign.)

I nedenstående skema angives, hvilke merudgifter, der kan godtgøres i de 3 bestemmelser for anskaffelse af handicapbil:

1	2	3
Familien <i>ville</i> ikke have haft bil, hvis der ikke var et særligt kørselsbehov som følge af barnets nedsatte funktionsevne (C 38-04).	Familien har en bil alene til befordring af barnet (bil nr. 2)	Familien har en <i>ekstraordinær stor og driftsmæssig dyr bil</i> som følge af barnets nedsatte funktionsevne eller lidelse

Formålsbestemt kørsel		
<p>Kørsel, der er en direkte følge af barnets funktionsnedsættelse, f.eks. kørsel til undersøgelser og kontroller, fysioterapi, aflastning.</p> <p>OBS! Lægehenvist undersøgelse/behandling dækkes af sygehus. Første gang vil det være nødvendigt med et skønnet antal km.</p> <p>Hele udgiften til benzin/diesel bevilges efter følgende beregning (eksempel): Benzin kr. 10,91/l og bilen kører 8 km/l, dvs. kr. 1,36 pr. km Diesel kr. 8,47 og bilen kører 10 km/l, dvs. kr. 0,85 pr. km (Kilde: http://www.bilviden.dk/Energi-og-miljo/Hvor-langt-p%C3%A5-literen.aspx og http://www.fdmbezinpriser.dk/ing)</p> <p style="text-align: center;">Beregningen ajourføres ved opfølgning</p>		
Ikke-formålsbestemt kørsel	Ikke-formålsbestemt kørsel	Ikke-formålsbestemt kørsel
<p>Anden kørsel, hvor barnet er med i bilen, f.eks. kørsel til familie, venner, feriekørsel, fritidsaktiviteter osv.</p> <p>I det omfang udgifter til benzin/diesel overstiger udgifter til offentlig transport dækkes udgifterne. Se bilag for takster - <i>Befordring</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Eksempel</i></p> <p>Antal km til ikke-formålsbestemt kørsel x kr. 1,10 pr. km, fratrukket udgiften til offentlig transport.</p> <p>OBS! Ofte vil udgiften til offentlig transport overstige familiens udgift til brændstof, hvorfor der ikke er merudgifter i forhold til ikke-formålsbestemt kørsel.</p> <p style="text-align: center;">Se evt. www.nordjyllandstrafikselskab.dk www.dsb.dk</p>	<p>Anden kørsel, hvor barnet er med i bilen, f.eks. kørsel til familie, venner, feriekørsel, fritidsaktiviteter m.v.</p> <p>Første gang vil det være nødvendigt med et skønnet beløb med udgangspunkt i, hvor meget familien evt. kørte i tidligere alm. personbil.</p> <p>Evt. øgede udgifter til benzin/diesel i forhold til familiens tidligere bil dækkes</p> <p style="text-align: center;"><i>Eksempel</i></p> <p>Alm. bil: Benzin kr. 10,91/l. Kører i gennemsnit 15 km/l. Udgift pr. km = kr. 0,73 Kassebil: Benzin kr. 10,91/l. Kører i gennemsnit 10 km/l. Udgift pr. km = kr. 1,10 Forskellen udgør kr. 0,37 pr. km</p>	<p>Anden kørsel, hvor barnet er med i bilen, f.eks. kørsel til familie, venner, feriekørsel, fritidsaktiviteter osv.</p> <p>Første gang vil det være nødvendigt med et skønnet beløb med udgangspunkt i, hvor meget familien evt. kørte i tidligere alm. personbil.</p> <p>Evt. øgede udgifter til benzin/diesel i forhold til familiens tidligere bil dækkes</p> <p style="text-align: center;"><i>Eksempel</i></p> <p>Alm. bil: Benzin kr. 10,91/l. Kører i gennemsnit 15 km/l. Udgift pr. km = kr. 0,73 Kassebil: Benzin kr. 10,91/l. Kører i gennemsnit 10 km/l. Udgift pr. km = kr. 1,10 Forskellen udgør kr. 0,37 pr. km</p>
Privat kørsel uden barnet	Privat kørsel uden barnet	Privat kørsel uden barnet
<p>Udgifter til privat kørsel uden barnet dækkes ikke, da det er forudsat, at der ellers ikke er et kørselsbehov</p>	<p>Udgifter til privat kørsel uden barnet dækkes ikke, da det må forudsættes at personbil benyttes</p>	<p>Udgifter til privat kørsel uden barnet dækkes ikke, da det er kommunen uvedkommende</p>
Reparation/service	Reparation/service	Reparation/service
<p>Der dækkes kun udgifter til reparationer, som er nødvendige af hensyn til bilens drifts- og sikkerhedsmæssige tilstand eller som er lovpligtige.</p> <p>Udgifterne dækkes forholdsmæssigt i</p>	<p>Der dækkes kun udgifter til reparationer, som er nødvendige af hensyn til bilens drifts- og sikkerhedsmæssige tilstand eller som er lovpligtige. Udgifterne dækkes forholdsmæssigt i forhold til brug af bilen.</p>	<p>Der dækkes kun udgifter til reparationer, som er nødvendige af hensyn til bilens drifts- og sikkerhedsmæssige tilstand eller som er lovpligtige. Udgifterne dækkes forholdsmæssigt i forhold til brug af bilen.</p>

<p>forhold til brug af bilen. Formålsbestemt: Andelen dækkes 100 % Ikke-formålsbestemt kørsel: Andelen dækkes 100 % Privat kørsel: Familien skal dække den forholdsmæssige andel af den samlede regning.</p> <p><i>Eksempel</i> Reparation koster kr. 10.000. På en almindelig bil ville tilsvarende reparation koster kr. 6.500. Fordeling af kørsel er Formålsbestemt kørsel: 30 % Ikke-formålsbestemt kørsel: 60 % Privat kørsel: 10 %</p> <p>Familiens egenbetaling udgør: Formålsbestemt kørsel: Kr. 0 Ikke-formålsbestemt kørsel: Kr. 0 Privat kørsel: 10 % af kr. 10.000 = Kr. 1.000 Dvs. i alt kr. 1.000,-</p> <p>Serviceaftaler Der dækkes kun udgifter til faktiske reparationer. Serviceaftaler dækkes ikke.</p> <p>Særlig indretning F.eks. lift. Udgiften til reparation dækkes 100 %.</p>	<p>Formålsbestemt: Andelen dækkes 100 % Ikke-formålsbestemt kørsel: Familien skal dække den forholdsmæssige andel af, hvad det vil koste at reparere en almindelig familiebil Privat kørsel: Familien skal dække den forholdsmæssige andel af den samlede regning.</p> <p><i>Eksempel</i> Reparation koster kr. 10.000. På en almindelig bil ville tilsvarende reparation koster kr. 6.500. Fordeling af kørsel er Formålsbestemt kørsel: 30 % Ikke-formålsbestemt kørsel: 60 % Privat kørsel: 10 %</p> <p>Familiens egenbetaling udgør: Formålsbestemt kørsel: Kr. 0 Ikke-formålsbestemt kørsel: 60 % af kr. 6.500 = Kr. 3.900 Privat kørsel: 10 % af kr. 10.000 = Kr. 1.000 Dvs. i alt kr. 4.900,-</p> <p>Serviceaftaler Der dækkes kun udgifter til faktiske reparationer. Serviceaftaler dækkes ikke.</p> <p>Særlig indretning F.eks. lift. Udgiften til reparation dækkes 100 %.</p>	<p>Formålsbestemt: Andelen dækkes 100 % Ikke-formålsbestemt kørsel: Familien skal dække den forholdsmæssige andel af, hvad det vil koste at reparere en almindelig familiebil. Privat kørsel: Familien skal dække den forholdsmæssige andel af, hvad det vil koste at reparere en almindelig familiebil.</p> <p><i>Eksempel</i> Reparation koster kr. 10.000. På en almindelig bil ville tilsvarende reparation koster kr. 6.500. Fordeling af kørsel er Formålsbestemt kørsel: 30 % Ikke-formålsbestemt kørsel: 60 % Privat kørsel: 10 %</p> <p>Familiens egenbetaling udgør: Formålsbestemt kørsel: Kr. 0 Ikke-formålsbestemt kørsel: 60 % af kr. 6.500 = Kr. 3.900 Privat kørsel: 10 % af kr. 6.500 = Kr. 650 Dvs. i alt kr. 4.550,-</p> <p>Serviceaftaler Der dækkes kun udgifter til faktiske reparationer. Serviceaftaler dækkes ikke.</p> <p>Særlig indretning F.eks. lift. Udgiften til reparation dækkes 100 %.</p>
<p style="text-align: center;">Dæk</p> <p style="text-align: center;">Udskiftning af dæk dækkes forholdsmæssigt som reparationer. Se under reparation/service. Udgangspunktet er, at dæk har en holdbarhed på 5 - 8 år eller 50.000 km. Kilde: www.fdm.dk</p>		

<p style="text-align: center;"><u>Forsikring</u></p> <p style="text-align: center;">Udgifter til forsikring dækkes 100 %</p> <p style="text-align: center;">Familien er forpligtiget til at finde det bedst egnede tilbud. Årlige præmiestigninger dække ikke.</p> <p>Udgifter til selvrisko eller præmiestigninger som følge af skade dækkes ikke uanset om skaden er opstået, mens forældre eller evt. hjælper kørte bilen.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Forsikring</u></p> <p style="text-align: center;">Såfremt forsikringen af hjælpemiddelbilen er dyrere end forsikringen af familiens tidligere bil, kan differencen dækkes som en merudgift.</p> <p>Familien er forpligtiget til at finde det bedst egnede tilbud. Årlige præmiestigninger dække ikke.</p> <p style="text-align: center;">Udgifter til selvrisko eller præmiestigninger som følge af skade dækkes ikke uanset om skaden er opstået, mens forældre eller evt. hjælper kørte bilen.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Afgifter m.v.</u></p> <p>Såfremt familien har fået bevilget en kassebil, er bilen fritaget for grøn ejer-afgift.</p> <p>Hvis familie er bevilget en personbil, dækkes den grønne afgift 100 %.</p> <p style="text-align: center;">Særligt vedr. dieslbiler: Udligningsafgift dækkes 100 %, såfremt Myndighed, Sundheds, Ældre Handicap ikke dækker udgiften</p> <p style="text-align: center;">Partikeludledningsafgiften dækkes 100 %</p>	<p style="text-align: center;"><u>Afgifter m.v.</u></p> <p>Såfremt familien har fået bevilget en kassebil, er bilen fritaget for grøn ejer-afgift.</p> <p>Hvis familie er bevilget en personbil, dækkes en evt. stigning i den grønne ejer-afgift.</p> <p style="text-align: center;">Særligt vedr. dieslbiler: Hvis familiens tidligere bil var en benzinbil dækkes udligningsafgift og partikeludledningsafgiften 100 %.</p> <p>Hvis familiens tidligere bil var en dieselbil dækkes en evt. stigning i udligningsafgiften og</p>
<p style="text-align: center;"><u>Redningstjenester (Falck m.v.)</u></p> <p style="text-align: center;">Kan ikke bevilges.</p> <p>Hvis en familie uden abonnement får brug for akut hjælp som følge af barnets funktionsnedsættelse skal det vurderes, hvorvidt udgiften kan dækkes. I vurderingen indgår, hvorvidt alarmcentralen burde have været benyttet.</p>	
<p style="text-align: center;"><u>Ekstra udstyr</u></p> <p>Der kan normalt ikke bevilges ekstra udstyr til bil efter Servicelovens § 41, da disse, hvis de findes nødvendige, bevilges sammen med bilen.</p> <p style="text-align: center;"><u>Pusleplads</u></p> <p>Såfremt en pusleplads (i handicapbilen) til et barn over den normale blealder (fra 6 år) ikke kan bevilges iht. Servicelovens § 114 eller § 112 må det vurderes, om den kan bevilges iht. Servicelovens § 41. Der skal foretages en konkret vurdering af behovet, herunder familiens kørselsbehov/afstande. Det skønnes ikke rimeligt, at et barn over den normale blealder skal forsøges skiftet på et offentligt toilet.</p>	

Udgifter familien selv skal afholde

Påfyldning af olie, kølervæske, sprinklervæske og lign.
Vask og rengøring af bilen og lign.
Udskiftning af vinduesvisker, pærer og lign.
Mindre vedligeholdelsesudgifter
Parkeringsudgifter

Invalideskilt/parkeringskort: Udgifter til invalideskilt dækkes ikke som en merudgift, idet skiltet giver mulighed for gratis parkering en lang række steder, hvor der ellers er betalingsparkering. Læs mere på www.handicap.dk.

Såfremt der er behov for at etablere en særlig parkeringsplads til handicapbilen nær boligen på offentlige veje og/eller private/fællesveje med mere end en grundejer, skal borgeren kontakte Center for Teknik og Miljø og politiet.

Ferie

Der kan ydes hjælp til dækning af merudgifter til ferie, som familier i almindelighed holder.

Dette gælder også kortvarig ferie i udlandet, hvor der efter bekendtgørelse om ydelser efter lov om social service under midlertidige ophold i udlandet i særlige tilfælde efter en konkret vurdering kan gives hjælp til dækning af ekstra omkostninger, som f.eks. udgifter til rejse og ophold for en hjælper og udgifter til liftbus til transport mellem lufthavn og hotel, jf. principafgørelse nr. C-40-03.

Feriebolig

Der kan for eksempel være tale om familier som på grund af barnets funktionsnedsættelse har behov for en større feriebolig eller en handicapegnet feriebolig.

Differencen mellem den nødvendige bolig og en bolig i tilsvarende standard udgør merudgiften. Priserne kan oplyses af udlejningsbureauet.

Hjælpertimer

Såfremt barnets pleje- og/eller pasningsbehov er så omfattende (mindst 15 timer pr. uge), at det efter en individuel konkret vurdering findes nødvendigt, at en voksen hjælper er med på ferie, kan familien tage allerede bevilgede timer med.

Der kan gives tilskud til merudgifter til transport, rejse- og opholdsudgifter for hjælperen. Der kan som udgangspunkt ikke bevilges ekstra hjælpetimer til ferie i udlandet.

Færebilletter

Såfremt der er bevilget handicapbil, kan merudgiften til færebilletter godtgøres.

Differencen mellem færebilletten til handicapbilen og familiens normale udgift til færebilletter dækkes.

Ekstra udgifter

I forbindelse med ekstraudgifter på grund af barnets handicap skal der altid tages udgangspunkt i den konkrete sag.

F.eks. kan der efter en konkret vurdering ydes hjælp til merudgifter til eneundervisning på skiskole, hvis familien plejer at tage på skiferie og barnet, på grund af sit handicap, ikke kan deltage på en normal skiskole.

Ferie uden forældre

Hvis barnet holder ferie uden forældrene og hvis merudgiften ikke kan konkretiseres, kan der tages udgangspunkt i et skønnet normaludgift. Se bilag for takster – Ferie uden forældre.

Hjælpertimer ved ferie uden forældre

Hvis der i forbindelse med ferie, sommerlejr eller lignende bevilges hjælper, skal der foretages en konkret og individuel vurdering af behovet herfor.

Forældrene finder en hjælper, som herefter ansættes af forældrene via kontrakt. Forældrene har arbejdsgiveransvaret.

Udgangspunktet for aflønningen er kommunalt løntrin 11.

Bemærk, at en ansat som udgangspunkt ikke må arbejde mere end 7,4 timer pr. døgn og at den enkelte medarbejder kun kan være ansat 37 timer pr. uge.

Hvis familien i forvejen har hjælpere tilknyttet, er det differencen, der kan bevilges. Rebild Kommune administrerer lønudbetalingen.

Forud for ansættelsen kan kommunen være behjælpelig med at indhente børne- og straffeattester, da private ikke har mulighed for dette.

Forsikringer

Udgifter til nødvendige forsikringer eller nødvendige forhøjede forsikringspræmier, som er en følge af barnets eller den unges funktionsnedsættelse, kan ydes som en merudgift.

Det gælder f.eks. udgifter til dyrere forsikringer på handicapbiler, dyrere husforsikring på grund af et større antal kvadratmeter, dyrere fritids- og ulykkesforsikringer for at opnå samme dækning som andre etc.

Der henvises til Ankestyrelsens principafgørelse nr. 71-10. Det fremgår heraf, at udgifterne til en børneulykkesforsikring ikke kunne medtages som en merudgift ved forsørgelsen, da denne udgift ikke kunne betragtes som nødvendig.

Bemærk, at der ikke bortses fra tilskud fra private forsikringsordninger eller Sygeforsikringen Danmark fra 1/1-15.

Fritidsaktiviteter

Ifølge kulturministeriets kulturundersøgelse fremgår det, at 84 % af børn og unge mellem 10-18 år går til minimum 2 fritidsaktiviteter.

Det vurderes, at disse koster ca. kr. 3.000,- årligt.

Vejledende skønnes det, at der først kan blive tale om en nødvendig merudgift, hvis barnet som en nødvendig følge af funktionsnedsættelsen går til mere end 2 aktiviteter.

Der kan dog være tale om at dække for eksempel kørsel, hvis barnet kun kan gå til en speciel aktivitet, som påfører familien en udgift, som andre familier ikke har. Se under punktet "befordring".

Såfremt den enkelte fritidsinteresse som en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse er dyrere end normalt kan forskellen i prisen dækkes.

Vederlagsfri ride-fysioterapi

Hvis barnet af egen læge henvises til ride-fysioterapi er dette vederlagsfrit og forældrene har ingen egenbetaling og dermed ingen merudgift.

Musikterapi

Musikterapi betragtes som udgangspunkt som behandling og kan derfor ikke bevilges som en merudgift. Går barnet i et specialtilbud forventes det, at barnets særlige behov imødekommes der.

Normale udgifter til unge

Herudover er det almindeligt, at unge bruger penge på at gå på café, gå i biografen, bowle, gå i svømmehal, gå til fester/koncerter og lignende.

Udgiften til disse aktiviteter er derfor ikke en merudgift.

Fritidstilbud (Special-SFO og FO)

Såfremt det er nødvendigt pga. funktionsnedsættelsen, at et barn, når det starter i 4. klasse eller senere, har behov for pasning i kommunalt fritidstilbud, kan egenbetalingen bevilges som en merudgift.

Special SFO

Forældrebetalingen kan dækkes som en merudgift, såfremt det med baggrund i barnets funktionsnedsættelse er nødvendigt, at barnet fortsat passes fra 4. klasse og klubtilbud ikke er egnede. Se bilag for takster – *Fritidstilbud*.

Der skal tages højde for evt. økonomisk eller socialpædagogisk friplads samt evt. søskenderabat.

Egenbetalingen kan oplyses ved henvendelse til Pladsanvisningen i Rebild Kommune. Yderligere oplysninger kan ses på hjemmesiden: <http://rebild.dk/borger/boern-og-skole>

Handicaprettede kurser

Der kan ydes hjælp til forældres og eventuelt andre pårørendes merudgifter som følge af nødvendig deltagelse i kurser, som går ud på at sætte de pågældende i stand til at have barnet hjemme, passe og pleje, opdrage og kommunikere med barnet.

Det kan dreje sig om kurser, der giver familien indsigt i:

- de forskellige funktionsnedsættelser/lidelser
- hvilken virkning det har på barnet/den unge, og
- hvordan familien kan mestre de problemer, der kan opstå m.v.

Der kan f.eks. være tale om kurser vedrørende børn og unge, der lider af cystisk fibrose, muskelsvind, er blinde, spastiske, døve, er udviklingshæmmede eller har en psykiatrisk diagnose.

Der kan ydes tilskud til kurser i totalkommunikation (tegnsprogsundervisning m.v.) til andre end medlemmer af husstanden, hvis samværet med barnet/den unge har en sådan karakter, at udgiften kan betragtes som nødvendig for barnets fortsatte udvikling. Dette gælder f.eks. som udgangspunkt bedsteforældre, der må forventes ofte at kommunikere med og have besøg af barnet.

De udgifter, der kan være tale om, er f.eks. rejseudgifter, merudgifter ved måltider og ophold, kursusafgift, kursusmaterialer, pasning af barn/børn, som ikke skal med på kurset, såfremt der ikke findes muligheder for pasning i netværket omkring familien.

Vær opmærksom på, at kosten er inkluderet i de fleste kurser. Når dette er tilfældet, skal der ske modregning for egenbetaling pr. dag for kost. Se bilag for takster – *Kost – normaludgifter*.

Der er som oftest mulighed for at få madpakke med til hjemturen. Der gives derfor ikke merudgifter til kost til og fra kurset.

For at begge forældre kan passe, pleje, opdrage og kommunikere med barnet/den unge, er det vigtigt, at begge deltager i kurser af ovennævnte art. Kurserne giver begge forældre kompetencer og vil ofte være en forudsætning, for at de begge kan bevare den nære kontakt med barnet/den unge.

Behovet for kurser/temadage vil altid afhænge af en konkret vurdering og følgende kan indgå som vurderingsgrundlag:

- Er der tale om en ny diagnose?
- Barnets alder/funktionsniveau i forhold til indholdet af kurset
- Er der tale om skolestart?

- Er der tale om ung/teenager?
- Har forældrene mulighed for deltagelse i forældregrupper/-møder på barnets skole eller daginstitution?
- Har søskende mulighed for at deltage i søskendekurser?
- Får forældrene orientering om handicappet andre steder (læge, handicapteam, småbørnsvejleder, internettet m.v.)?

Der kan som udgangspunkt bevilges et kursusforløb/temadag pr. år pr. barn pr. funktionsnedsættelse.

Ved bevilling skal der være fokus på, at hvert nyt kursus indeholder nye elementer og dermed ikke er en gentagelse af et tidligere kursusindhold.

Der skal søges konkret om hvert kursus og indsendes materiale om kursusindhold eller henvisning til aktuell hjemmeside.

Kurser kan, jf. principafgørelse 99-13, bevilges som en enkeltudgift og skal ikke indregnes i den løbende merudgiftsydelse, idet det ikke er muligt at sandsynliggøre udgiften ved den årlige revurdering.

Det er dog en betingelse, at familien i forvejen er berettiget til en løbende merudgiftsydelse, således beløbsgrænsen overstiges.

Såfremt familien ikke får en løbende ydelse, kan udgiften til kurset udbetales som en løbende ydelse over 12 måneder, såfremt de samlede merudgifter for kurset overstiger beløbsgrænsen.

Rebild Kommune kan i særlige situationer tilrettelægge interne handicaprelaterede forløb for grupper af forældre eller unge f.eks. tegnsprogskurser og ADHD-forløb, jf. Servicelovens § 11. Når dette er muligt, går disse forud for eksterne kurser, jf. Servicelovens § 41.

Nogle foreninger afholder eksempelvis sommerhøjskoler eller konferencer, hvor indholdet er kombineret med ferie/kursus/socialt samvær. Det er ikke muligt at dække en del af udgiften som kursus og en del som ferie.

Der skal laves en konkret vurdering af kursusindholdet og hvorvidt det er relevant for familien. Hvis det er tilfældet afholdes hele udgiften som kursus.

Alternativt betragtes opholdet som ferie og der skal laves en konkret vurdering af eventuelle merudgifter ved afholdelse af denne ferie, og hvorvidt det er nødvendigt, at familien afholder lige præcis denne ferie, eller om de kunne have valgt en anden form for ferie uden merudgifter.

Udover merudgifter kan en bevilling af kursus også omfatte hel eller delvis kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, jf. Servicelovens § 42 om tabt arbejdsfortjeneste, for forsørgerne, når der ikke er mulighed for at deltage i kurser uden for arbejdstiden. Dette gælder såvel enlige som ægtepar.

Der kan ikke bevilges kurser til fagpersoner med tilknytning til familien.

Kost og diætpræparater

Der kan ydes tilskud til merudgifter til diætkost/sondemad under forudsætning af, at behovet er tilstrækkeligt dokumenteret, bl.a. ved lægeerklæring.

Diabetes

Der kan bevilges nødvendige merudgifter, når der fra læge er dokumenteret diabetes hos barnet.

Nødvendige oplysninger om energitrin indhentes hos klinisk diætist eller læge, der ligeledes bedes oplyse, om der anvendes specialvarer, samt om der er behov for et ekstraordinært stort forbrug af juice og/eller druesukker.

Følgende kan indgå i beregningen af merudgifternes størrelse:

- Dele af startpakke ved ny-diagnosticerede. Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, har størstedelen af udgiften
- Diætkost
- Ekstraordinært stort forbrug af juice og druesukker efter en konkret og individuel vurdering
- Medicinudgifter, fratrukket evt. tilskud fra Sygesikringen Danmark
- Blodsuktermåleapparat (50 %). Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, de øvrige 50 %.
- Vær opmærksom på, når der er medlemskab af Diabetesforeningen kan blodsuktermåleapparat ofte derfra udleveres gratis.
- Fodpleje hos statsaut. fodterapeut efter lægehenvielse, dog fratrækkes evt. tilskud fra Sygesikringen.

Herudover henvises til punkterne vedr. befordring og kursus.

Øvrige udgifter kan søges hos Myndighedsfunktionen i Center Pleje og Omsorg, jf. Servicelovens § 112, herunder eksempelvis spritservietter, insulinpenne og kanylebokse. Udgifter til spritservietter, der anvendes ved pumpebehandling afholdes, jf. Sundhedsloven.

Cøliaki – glutenallergi

Merudgifter bevilges, jf. Cøliakiforeningens takster. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Cøliaki*.

Merudgifterne er baseret på færdigproduceret brødprodukter og tør, rå pasta, hvorfor der ikke kan bevilges merudgifter til bage- eller røremaskiner.

Glutenfri kost til børn med autisme er videnskabeligt bevist, at det ikke har en gavnlig effekt. Udgiften kan derfor ikke bevilges som en nødvendig merudgift.

Energiberiget kost

Der kan ydes hjælp til småt spisende børn eller børn der ikke får tilstrækkeligt varieret kost pga. en funktionsnedsættelse. Behovet skal være lægeligt dokumenteret. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – energiberiget kost.*

Fødevareallergi

Der kan ydes hjælp til fødevareallergi, når der er konstateret allergi overfor:

- Hvede
- Rug, byg og havre
- Æg

Merudgiften fastsættes efter Astma og Allergi Danmarks takster.

Merudgiften til hvede er fastsat til halvdelen af beløbet for korn ud fra Astma og Allergi Danmarks anbefaling. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Fødevareallergi.*

Kræsekost

Der kan ydes hjælp til kræsekost til børn og unge med konstateret cancer, hvor behandlingen påvirker lysten til mad. Behovet skal være lægeligt dokumenteret. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Kræsekost.*

Laktoseintolerance

Normalt vil lidelser som laktoseintolerance ikke være omfattet af personkredsen efter Servicelovens § 41, da der typisk ikke vil være tale om en indgribende lidelse.

Svære tilfælde af laktoseintolerance kan dog i særlige tilfælde være omfattet af personkredsen.

Merudgiften forbundet med laktoseintolerance vil dog ofte ikke overstige mindstebeløbet efter Servicelovens § 41. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Laktoseintolerance.*

Merudgifter til spædbørn, der er disponeret for allergi.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at børn, der er disponeret for allergi ammes. Det er derfor alene, når amningen ikke er muligt, at der kan være behov for at få dækket merudgifter til højt hydrolyseret modermælkserstatning (HH MME).

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at der som udgangspunkt ydes merudgifter til højt hydrolyseret modermælkserstatning i barnets første 4 levemåneder. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Merudgifter til spædbarn disponeret for allergi.*

Modertermælks-erstatning til børn under 1 år med diagnosticeret mælkeallergi

Til spædbørn, der ikke kan tåle mælk, kan der f.eks. ydes hjælp til merudgifter til erstatningspræparater.

Sygesikringen giver tilskud til højt hydrolyserende modertermælks- erstatningspræparater.

Det forudsætter, at lægen udskriver en såkaldt "grøn recept", som giver 60 % i tilskud. Denne lovgivning går forud for Servicelovens § 41.

Merudgiften udgør således de sidste 40 % af modertermælks-erstatningen. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Mælkeallergi for børn under 1 år – Højt hydrolyseret modertermælks-erstatning.*

Modertermælks-erstatning til børn over 1 år med diagnosticeret mælkeallergi

Til små børn, der ikke kan tåle mælk, kan der f.eks. ydes hjælp til merudgifter til hydrolyseret modertermælks-erstatning. Det anbefales som minimum frem til 3 års alderen og gerne længere, svarende til den mængde mælk børn uden mælkeallergi skal have. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Mælkeallergi for børn fra 1 år.*

Sondemad

Der kan ydes hjælp til børn, der ernæres helt eller delvist med sondemad. Der modregnes en forholdsmæssig egenbetaling. Se bilag for takster – *Kost og diætpræparater – Sondemad.*

Føllings sygdom

Udgifterne til særlige diætpræparater til børn med phenylketonuri (PKU/Føllings sygdom) afholdes af Region Hovedstaden (pr. 1/7-12 overgået fra Staten og består fortsat af Kennedy Institutet - Statens Øjenklinik).

Præparaterne rekvireres direkte hos Institutet, bortset fra præparatet Aminogran, der distribueres via apotekerne.

Særlige diætpræparater

Udgifterne til særlige diætpræparater, som fremstilles på sygehuset, og som pågældende skal indtage som led i en sygehusbehandling, afholdes af sygehusvæsenet.

Konsulentbistand som merudgift

Konsulentbistand kan bevilges som en merudgift efter § 41, når ydelsen kan sammenlignes med kursus/information.

Bevillingen gives til familien, herunder forældre og søskende i forhold til barnet med funktionsnedsættelsen.

Konsulentbistanden kan evt. gives via Familiehuset, som et internt tilbud. Dette går forud for evt. ekstern konsulentbistand.

Samtale-/terapiforløb kan ikke bevilges som en merudgift.

Medicin

Der kan ydes hjælp til egenbetalingen af tilskudsberettiget medicin, som er nødvendig på grund af en nedsat funktionsevne eller en kronisk eller langvarig lidelse hos børn og unge. Der ydes tilskud til den billigste medicin, medmindre det er lægeligt dokumenteret, at substitutionspræparater ikke tåles af barnet.

Sygesikringen Danmark

Er barnet tilmeldt Sygesikringen Danmark fratrækkes evt. tilskud før beregningen foretages af de årlige merudgifter til medicin.

Enkelttilskud

Der kan i særlige tilfælde, jf. Sundhedslovens § 145, ydes enkelttilskud til medicin, der er lægeordineret, og som der ikke ydes generelt tilskud til efter sundhedslovens § 144.

Tilskuddet ansøges af barnets eller den unges læge hos Sundhedsstyrelsen. Eksempler på medicin, der gives enkelttilskud til:

- ADHD: Ritalin, Methylphenidat, Strattera og Modafinil
- Forstoppelse: Movicol
- Græspollenallergi: Grazax

Forhøjet tilskud

Nogle lægemidler indeholder det samme lægemiddelstof, men har forskellige tilsætningsstoffer. Disse lægemidler kaldes synonyme og danner en tilskudsgruppe.

Hvis den medicin, der er udstedt recept til, indgår i en tilskudsgruppe, gives kun fuldt tilskud til den billigste medicin i gruppen.

Hvis der bruges et af de dyrere præparater i en tilskudsgruppe, skal forældrene selv betale hele forskellen mellem prisen på den billigste og den dyrere medicin med mindre, der er givet bevilling på forhøjet tilskud.

Tilskuddet ansøges af barnets eller den unges læge hos Sundhedsstyrelsen. For at få tilskud skal der eksempelvis være tale om:

- Allergi overfor tilsætningsstoffer i den billigste medicin
- Bivirkninger ved brug af den billigste medicin

Kronikertilskud

Der er ligeledes mulighed for, at Sundhedsstyrelsen efter ansøgning fra lægen, jf. Sundhedslovens § 147, kan bevilge et kronikertilskud til borgere med et stort, varigt og fagligt veldokumenteret behov for lægemidler.

Der fastsættes et loft over egenbetalingen til køb af lægemidler med tilskud efter Sundhedsloven. Se bilag for takster – *Kronikertilskud*.

Såfremt der alene er merudgifter til tilskudsberettiget medicin, vil merudgifterne ikke overstige beløbsgrænsen for merudgifter, hvorfor der ikke kan gives bevilling.

Terminaltilskud

Børn og unge, som er i terminalfasen, kan få al medicin gratis, når de har en bevilling af terminaltilskud fra Sundhedsstyrelsen.

Ansøgning sker gennem lægen.

En bevilling af terminaltilskud er tidsubegrænset.

Ikke tilskudsberettiget medicin

Der kan endvidere ydes hjælp til lægedokumenteret nødvendig medicin, som ikke er tilskudsberettiget, hvis udgifterne er en følge af funktionsnedsættelsen eller en kronisk eller langvarig lidelse hos barnet eller den unge.

Medicintilskudsberegning

De årlige medicinudgifter kan beregnes på www.medicinpriser.dk

- Indtast lægemidlets navn og evt. styrke– søg.
- Så fremkommer lægemidlet med forskellig dosis/styrker og pakningsstørrelser.
- Klik på den, du skal bruge.
- Klik i det blå felt "Tilføj til medicinliste"
- Klik på medicinpriser i stien, hvis der bruges flere præparater og gentag.
- Præparatet er nu at se til højre i lille firkant: "medicinlisten".
- Under medicinlisten klikkes på menupunktet: "beregnet egenbetaling".

Herefter udfyldes de hvide felter:

- Patientgruppe: Vælg: "Almen barn"
- Din CTR. Saldo: Vælg: "0".
- Hvis det er et præparat, der skal søges "Enkelttilskud" til udfyldes næste hvide rubrik: "Modtager du særlige tilskud til din medicin?": Vælg: "ja".
- Kommunalt tilskud: "0"
- Vælg: "næste".
- Hvis der er Enkelttilskud på medicinen: Vælg: pil ned – "enkelttilskud".
- Herefter fremkommer det eller de præparater, man har valgt, og her sættes "årlige antal pakker" på. Tryk dernæst: "Beregn egenbetaling for dette køb".

- Så fremkommer egenbetalingen.

Plejeartikler/ personlig hygiejne

I forbindelse med plejen af et barn eller ung med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller indgribende lidelse kan der være merudgifter til forskellige plejeartikler.

Hvilke plejeartikler, der er merudgifter til afhænger af det enkelte barns plejebehov. Se bilag for takster – *Plejeartikler*.

Rengøring

Som udgangspunkt kan der ikke bevilges rengøring som aflastning til forældre, jf. 194-10, idet rengøring er en nødvendig aktivitet i alle husstande.

Såfremt der er ekstra behov for rengøring, som en nødvendig følge af barnets funktionsnedsættelse/lidelse og barnets funktionsnedsættelse vil blive forværret, hvis ikke der gøres ekstra rent, kan der efter en konkret og individuel vurdering bevilges rengøring.

Et eksempel herpå kan være et barn, der har cancer, og hvor det lægeligt er dokumenteret, at der kræves ekstra rengøring i de rum, barnet opholder sig, eller hvis barnets/den unges funktionsnedsættelse medfører et ekstraordinært stort behov for rengøring, eksempelvis ved uhensigtsmæssig omgang med egen afføring.

I disse situationer kan der bevilges merudgifter til rengøring svarende til 1 time pr. uge.

Der vil som hovedregel kunne ydes timebetaling svarende til taksten i et autoriseret rengøringsfirma.

Sygehusophold

Hvis et barn eller en ung indlægges på sygehus på grund af den nedsatte funktionsevne/lidelse, kan der ydes hjælp til dækning af nødvendige merudgifter under forudsætning af, at det er nødvendigt:

- at en eller begge forældre er til stede, f.eks. så de hurtigt kan tilkaldes
- for at opnå den mest hensigtsmæssige behandlingsstrategi
- nødvendig information fra læge/sygehus

Nødvendigheden af begge forældres tilstedeværelse pga. lidelsen skal dokumenteres af læge eller sygehus.

Overnatning

Der kan ydes hjælp til merudgifter til overnatning for forældrene på sygehusets patienthotel eller lignende, hvis sygehuset ikke stiller gratis sengeplads til rådighed.

Kost

Der kan ydes hjælp til dækning af merudgifter til kost til forældre og søskende, når sygehuset ikke stiller forplejning til rådighed. Der skal ske modregning for de normale udgifter til kost. Se bilag for takster – *Kost – normaludgifter*.

Befordringsudgifter

Under barnet/den unges ophold på sygehus el.lign. ydes hjælp til betaling af forældrenes merudgifter til befordring til besøg hos barnet/den unge, i det omfang besøgene er nødvendige af hensyn til barnet/den unge.

Denne kørsel dækkes med billigste offentlige transport eller statens lavest km-takst. Se bilag for takster – *KL's satser og/eller Befordring*.

Vær opmærksom på, at befordringsudgifter til og fra indlæggelsen ydes fra Regionen v/Kørselskontoret, Aalborg Sygehus.

P-afgift

Kan alene bevilges, hvis det ikke er muligt at parkere uden afgift i en afstand af 500 m fra sygehuset.

Undtagelsen herfra er børn og unge, der har en alvorlig nedsat gangfunktion, men ikke benytter kørestol.

Vask og tørring

Hvis barnets nedsatte funktionsevne eller indgribende kronisk eller indgribende langvarige lidelse medfører merudgifter til ekstra vask og tørring, kan der efter en konkret vurdering ydes hjælp hertil.

Forældrene skal sandsynliggøre sammenhængen mellem barnets funktionsnedsættelse og behovet for ekstra vask.

Oplysningerne om børnefamiliers normalforbrug af vask og tørring anvendes i forbindelse med vurderingen af, om en familie har merudgifter forbundet hermed, og omfanget af en eventuel merudgift.

Normal vask	Ca. 2,2 vaske pr. person pr. uge
Normalforbruget er skønnet på baggrund af oplysninger om en husstand på 2,2 personer, jf. Energistyrelsen og SEAS-NVE. Se takster for beregning – <i>Vask og tørring</i> .	

Jf. principafgørelse 77-11 er det afgjort, at en svært autistisk og mentalt retarderet dreng ikke kunne få udgifterne til slitage af tøj dækket, idet der ikke var dokumentation for, at disse udgifter var nødvendige og ikke kunne undgås. Der blev lagt vægt på, at udgifterne kunne undgås og reduceres ved at aflede drenge fra hans uhensigtsmæssige ritualer. Der vil således ej heller være udgifter til ekstra vask og tørring.

Der medregnes som hovedregel ikke tørring af tøj i tørretumbler, idet Energistyrelsen opfordrer til, at man tørretumbler så lidt tøj som muligt. Der skal dog foretages en konkret individuel vurdering, herunder:

- adgang til at hænge tøjet op,
- mængden af vasketøj er så stor, at tørring er nødvendig
- barnet har behov for ekstra tøj, hvis ikke det kan tørres og tages i brug med det samme.

Er der tale om STORE mængder af vasketøj, vurderes det, at der i sommermånederne (6 mdr. om året), kan bruges tørrestativ, og at der i vintermånederne tørres halvdelen af tøjet i tørretumbler.

Normal tørring	Ca. 1,4 tørring pr. person pr. uge
Normalforbruget er skønnet på baggrund af oplysninger om en husholdning på 2,2 personer, jf. Energistyrelsen og SEAS-NVE. Se takster for beregning – <i>Vask og tørring</i> .	

Vaskemaskine

Hvis barnets nedsatte funktionsevne eller kroniske eller langvarige, indgribende lidelse medfører merudgifter til vask, kan der ydes hjælp til udskiftning eller anskaffelse af vaskemaskine, forudsat at en sådan må anses for at være nødvendig for at imødekomme et ekstraordinært stort behov.

Der foretages en konkret vurdering af om:

- familien ikke ville have haft vaskemaskine, hvis barnet ikke havde funktionsnedsættelsen
- vaskemaskinen skal skiftes hyppigt på grund af stort slid, herunder tidligere vaskemaskines alder. En vaskemaskine af almindelig kvalitet forventes at holde i ca. 10 år ved normal brug, jf. www.bolius.dk.
- familien skal have en ekstra vaskemaskine på grund af stort behov

Vådligger

Børn, der alene ikke kan ligge tørre i sengen om natten (enuresis nocturna), kommer normalt ikke ind under Servicelovens § 41.

I specielle tilfælde, hvor alle behandlingsmuligheder er udtømte (Minirin, ringeapparat el. lign.), barnet er i skolealderen (6 år), og der er udsigt til, at lidelsen er indgribende og kronisk eller langvarig, kan der efter en konkret vurdering ydes hjælp efter Servicelovens § 41.

Hvis lægen efter de afprøvede behandlinger vurderer, at disse er afprøvet tilstrækkeligt eller ikke er anvendelige for barnet/ikke har den nødvendige effekt, og barnet derfor fortsat er vådligger i flere år frem, foretages en vurdering af, om barnet er i målgruppen for at få hjælp.

Såvel bevilling og afslag foretages altså ud fra en konkret vurdering og indhentet statusattest fra den behandlende læge/sygehus.

Bleer

Der kan ydes hjælp til merudgifter til bleer, når barnet enten pga. en funktionsnedsættelse eller lidelse, der medfører enuresis og/eller encoprese eller barnet lider af enuresis og/eller encoprese.

Aldersgrænsen for, hvornår børn må forventes at være helt holdt op med at anvende ble, vurderes at være til og med det 5. år. Som udgangspunkt vil udgifter til bleer til børn under 6 år, derfor ikke være en merudgift efter Servicelovens § 41.

Aldersgrænsen er fastsat på baggrund af oplysninger om, hvornår udredning og behandling af inkontinens iværksættes i sundhedsvæsenet, jf. oplysninger fra Videns center om inkontinens hos børn og unge: <https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/julianemarie/videnscenter-for-inkontinens-hos-boern-og-unge/Sider/default.aspx>

Der kan i særlige tilfælde ydes dækning af merudgifter til børn under 5 år, hvis barnet pga. sin lidelse har behov for at få skiftet ble oftere i et væsentligt omfang end andre alderssvarende børn. Omfanget af normalforbrug for mindre børn er individuelt, men normalforbruget skønnes til at være omkring 5-6 bleer om dagen – dog flere, hvis der er tale om helt små børn. Se bilag om takster - *Bleer*.

Til ældre børn kan der bevilges merudgifter til inkontinensunderbukser. Se bilag om takster - *Bleer*.

Bemærk, at såfremt der fra lægelig side er vurderet, at behovet for bleer er varigt skal bleerne bevilges som et hjælpemiddel, jf. Servicelovens § 112. Det samme gør sig gældende ved svært inkontinente i forhold til inkontinentunderbukser.

Vådligger-lagen

Som udgangspunkt antages det, at der ikke vil være merudgifter til vådligger-lagen og ekstra vask i forbindelse med enuresis, såfremt den korrekte ble anvendes.

Hvis der f.eks. er tale om et ældre barn, der ikke ønsker at anvende ble eller inkontinens- underbukser, kan der i stedet for bleer ydes dækning af merudgifter til vådligger-lagner og ekstra vask. Det årlige forbrug svarer til 4 stk. vådligger-lagner. Se bilag for takster - *Vådligger-lagen*.

Ekstra vask og tørring

Som udgangspunkt antages det, at der ikke vil være merudgifter til ekstra vask og tørring i forbindelse med enuresis, såfremt den korrekte ble anvendes.

Hvis der f.eks. er tale om et ældre barn, der ikke ønsker at anvende ble, kan der i stedet for bleer ydes dækning af merudgifter til ekstra vask.

Som hovedregel medtages ikke tørring af tøj i tørretumbler, idet Energistyrelsen opfordrer til, at man tørretumbler så lidt tøj som muligt. For øvrige oplysninger henvises til afsnittet om vask og tørring. Se bilag for takster for beregning – *Vask og tørring*.

Renovation

Flere familier til børn, der bruger ble, har større affaldscontainere. Er behovet for en større affaldscontainer alene begrundet i, at barnet med funktionsnedsættelsen eller lidelsen kan der dækkes merudgifter i forhold til forskellen mellem udgifterne til almindelig helårsstativ og den mindste container. Se bilag for takster – *Renovation*

Andre udgifter

Ovennævnte udgifter er ikke udtømmende og andre udgifter vil kunne dækkes, hvis de efter en konkret vurdering må anses for velbegrundede og sandsynliggjorte merudgifter på grund af den nedsatte funktionsevne.

Bemærk: Ankestyrelsen i afgørelse SM-10-04 har fastslået, at der ikke kun skal foretages vurdering af den enkelte ansøgte udgift, men at vurderingen også skal foretages i forhold til udgiftsniveauet i forhold til andre familier.

Ankestyrelsens afgørelse går på en spejlkarrusel, men kan også bruges i forhold til andre udgifter. Eksempelvis kan en fritidsinteresse godt være begrundet i barnets handicap, men udgiften er ikke nødvendigvis højere end normale fritidsinteresser.

Eksempler på merudgifter, der som udgangspunkt ikke bevilges efter Servicelovens § 41

Børneulykkesforsikringer

Børneulykkesforsikringer dækkes ikke, da de, jf. SM 71-10 ikke betragtes som nødvendig merudgift ved forsørgelse af et barn med nedsat funktionsevne.

Computer, computermus, i-Pads, Smartphones og andet elektronisk udstyr

Computere, iPads og smartphones m.v. anses som et almindeligt forbrugsgode og dermed ikke en nødvendig merudgift, jf. Servicelovens § 41.

Særligt tilbehør, der er nødvendigt i forhold til barnets handicap, kan søges via Institut for Syn og Teknologi.

Hvis computeren skal bruges i forbindelse med skolen, er det skolen, der skal betale udgiften.

Computerspil

Der kan lånes computerspil og lignende på biblioteket eller købes spil på tilsvarende vis som familier med børn uden handicap.

Konsulent fra Teknologicentret for Handicappede har oplyst, at *"med udgangspunkt i Lov om Social Service og Folkeskoleloven stiller teknologicentret for handicappede sin viden og erfaring omkring teknologi, kommunikation og handicap til rådighed vederlagsfrit.*

Til børn, hvis udvikling kræver en særlig hensyntagen eller støtte, kan der foretages en tværfaglig udredning af barnets funktionsnedsættelse herunder kommunikationspotentiale og behov.

Hjælpeprogrammer/computerprogrammer m.v. udlånes i afprøvningsperioden vederlagsfrit af Teknologicentret.

Emla-plastre

Udgiften til Emla-plastre anses ikke for at være en nødvendig merudgift, da udgiften ikke er nødvendig for at få dagligdagen til at fungere.

For tidligt fødte børn

Forældre, der får et for tidligt født barn, kan ikke alene, på grund af den for tidlige fødsel og de eventuelle "normale" komplikationer, der kan være forbundet herved, få dækket deres udgifter.

Det for tidligt fødte barn tilhører kun målgruppen efter Servicelovens § 41, såfremt det kan dokumenteres, at barnet har en varig og nedsat funktionsevne eller en indgribende kronisk eller indgribende langvarig lidelse.

Kanylebokse og andre artikler til behandlingen

Udgiften til kanylebokse kan ikke betragtes som en merudgift, da det er en driftsudgift som følge af bortskaffelse af brugte kanyler.

Andre artikler som spritservietter og insulinpenne betragtes som hjælpemidler og skal søges godtgjort, jf. Servicelovens § 112. Spritservietter kan også i særlige tilfælde betragtes som en del af behandlingen (ved afspritning af stikkeområdet ved pumpebehandling) og er dermed en udgift jf. Sundhedsloven.

Kontingenter til handicapforeninger

Udgiften til handicapforeningskontingenter betragtes ikke som nødvendige merudgifter, da udgiften ikke er nødvendig for at få dagligdagen til at fungere jf. SM 77-11.

Musikterapi

Musikterapi betragtes som udgangspunkt som behandling og kan derfor ikke bevilges som en merudgift.

Går barnet i et specialtilbud forventes det, at barnets særlige behov imødekommes der.

Ortopædisk fodtøj

Hvis det er nødvendigt med ortopædisk fodtøj, herunder fodtøj der tilgodeser en foddeformitet, ydes hjælpen efter Servicelovens § 112.

Der kan ikke ydes hjælp til egenbetalingen, med mindre det er pga. ekstraordinært stort slid på de ortopædiske sko.

Psykolog og anden behandling

Der kan ikke ydes udgifter til behandling i henhold til Servicelovens § 41.

Vurderingen foretages, jf. Servicelovens § 11, såfremt behovet ikke imødekommes af andre bestemmelser, herunder eksempelvis Sundhedsloven, Aktivloven eller via de forskellige handicapforeninger.

Rengøring

Der kan som udgangspunkt ikke bevilges merudgifter til rengøring, da dette ikke er afledt af barnets funktionsnedsættelse.

Det er en sædvanlig aktivitet i alle familier, jf. 194-10.

Det bør vurderes, om der kan ydes støtte til praktisk hjælp jf. Serviceloven § 83.

Undtagelsen er, hvis barnet/den unge pga. funktionsnedsættelsen har behov for ekstra rengøring pga. eksempelvis cancer eller hvis barnets/den unges funktionsnedsættelse medfører et ekstraordinært stort behov for rengøring, eksempelvis ved uhensigtsmæssig omgang med egen afføring.

Rådgivning

Børn og unge med adfærdsvanskeligheder eller nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt deres familier tilbydes råd og vejledning, jf. Serviceloven §§ 11 og 52 samt tilbud om særlig støtte i henhold til Folkeskoleloven m.fl. via PPR (Pædagogisk, psykologisk rådgivning)

Særligt legetøj

Der kan som udgangspunkt ikke bevilges særligt legetøj som en merudgift, idet det må antages, at der er andre udgifter, forældrene i givet fald ikke har – eksempelvis udgifter til fritidsaktiviteter eller almindeligt legetøj.

Uddannelse

Merudgifter, der opstår i forbindelse med uddannelse, ydes efter Undervisningsministeriets regler.

Visualiseringsprogrammer

Der kan som udgangspunkt ikke bevilges visualiseringsprogrammer, herunder Board-maker-programmer.

Ødelæggelser og slitage

Der kan ikke medtages et anslået fast beløb til ødelæggelser og slitage i de årlige merudgifter.

Hvis der rent undtagelsesvis ydes hjælp til dette, skal det ske efter en individuel konkret vurdering af arten og omfang af såvel barnets lidelse, som de konkrete ødelæggelser/udgifter sammenholdt med de udgifter forældre normalt forventes at få.

Endvidere skal det vurderes, om ødelæggelserne kan undgås ved en pædagogisk indsats eller anden indretning af barnets omgivelser.

Udgiften og den konkrete funktion af det ødelagte/slidte skal have en tæt sammenhæng med barnets funktionsnedsættelse.

Udgifter til reparation og genanskaffelse af ødelagt indbo skulle ikke indgå i beregningen af merudgifter til et handicappet barn, da udgifterne ikke skønnes at være en konsekvens af barnets nedsatte

funktionsevne. Udgifterne måtte betragtes som udgifter, som børnefamilier normalt ville afholde, jf. C 4-08.

Udgifterne til ødelagt indbo skal godtgøres i det omfang, de overstiger de udgifter en familie almindeligvis har hertil, hvis udgifterne ikke kunne undgås ved pædagogiske tiltag og indretning af barnets omgivelser – jf. 77-11.

Takster for merudgifter, jf. Servicelovens § 41, Center Familie og Handicap, Rebild Kommune

Nedenstående er de priser, der anvendes, når der udarbejdes et overslag over de sandsynliggjorte merudgifter. Nogle af taksterne anvendes i forbindelse med fratræk for normaludgiften, mens andre takster vedrører udgifter, som andre børnefamilier ikke har.

Befordring	
Nordjyllandstrafikselkab – gælder for rejser i bus og tog	
Under 12 år	Det vurderes, at familier normalt ikke har udgifter til transport i fritiden, da det er gratis for børn under 12 år at køre med offentlig transport i ledsagelse af en voksen
12 – 15 år	Kr. 11,- kontantbillet Kr. 189,- pr. måned
16 år og ældre	Kr. 22,- kontantbillet Kr. 378,- pr. måned
	Udgiften er fastsat på baggrund af prisoplysninger for henholdsvis en kontantbillet og et 2 zoners periodekort for henholdsvis børn og voksne Benyttes rejsekort henvises til www.dsb.dk
Udgifterne er fastsat på baggrund af prisoplysninger fra https://www.nordjyllandstrafikselkab.dk/Billetter-&-priser/Priser	

Beklædning og fodtøj – normalforbrug årligt

Søndagsavisen.dk har testet buksers holdbarhed og fandt, at de billige mærker var lige så gode som kendte mærker. Cowboybukser fra HM var lige så slidstærke som kendte mærkevarer.

Oplyst på <http://sondagsavisen.dk/testogindkob/2012-10-12-dyreste-designer-jeans-er-ikke-bedre/>

Beklædningsgenstand	Alder og niveau for merudgift pr. stk.		
	0 – 5 år	6 – 12 år	13 – 18 år
Bodystocking	20 stk. á kr. 30,-		
Underbukser	20 stk. á kr. 15,-	20 stk. á kr. 20,-	20 stk. á kr. 20,-
Undertrøjer	20 stk. á kr. 35,-	20 stk. á kr. 35,-	10 stk. á kr. 40,-
T-shirts og lignende	20 stk. á kr. 70,-	10 stk. á kr. 80,-	10 stk. á kr. 80,-
Langærmet bluser/skjorter	7 stk. á kr. 80,-	7 stk. á kr. 80,-	7 stk. á kr. 80,-
Lange bukser	10 stk. á kr. 100,-	10 stk. á kr. 150,-	5 stk. á kr. 200,-
Kjoler	5 stk. á kr. 70,-	5 stk. á kr. 100,-	5 stk. á kr. 120,-
Korte bukser/nederdel	4 par á kr. 50,-	4 par á kr. 100,-	4 par á kr. 120,-
Sportstøj	1 sæt á kr. 100,-	2 sæt á kr. 150,-	2 sæt á kr. 150,-
Fritidsdragt		1 stk. á kr. 150,-	1 stk. á kr. 150,-
Badebukser/-dragt	2 stk. á kr. 60,-	2 stk. á kr. 80,-	2 stk. á kr. 80,-
Vinterjakke/flyverdragt	2 stk. á kr. 350,-	2 stk. á kr. 400,-	1 stk. á kr. 400,-
Sommerjakke	2 stk. á kr. 200,-	1 stk. á kr. 200,-	1 stk. á kr. 250,-
Overgangsjakke/tyk trøje	1 stk. á kr. 200,-	1 stk. á kr. 250,-	1 stk. á kr. 300,-
Regntøj	1 sæt á kr. 200,-	1 sæt á kr. 300,-	1 sæt á kr. 400,-
Hue, vanter, halstørklæde	2 sæt á kr. 100,-	2 sæt á kr. 150,-	1 sæt á kr. 150,-
Strømper	20 par á kr. 10,-	20 par á kr. 10,-	20 par á kr. 10,-
Strømpebukser/leggings	10 stk. á kr. 20,-	10 stk. á kr. 20,-	10 stk. á kr. 20,-
Nattøj	6 sæt á kr. 80,-	3 sæt á kr. 100,-	
Daglige sko	4 par á kr. 200,-	4 par á kr. 250,-	4 par á kr. 300,-
Vintersko/støvler	1 par á kr. 350,-	1 par á kr. 350,-	1 par á kr. 400,-
Sandaler	1 par á kr. 250,-	1 par á kr. 300,-	1 par á kr. 350,-
Gummistøvler	1 par á kr. 150,-	1 par á kr. 150,-	1 par á kr. 150,-
Hjemmesko	1 par á kr. 80,-	1 par á kr. 80,-	1 par á kr. 80,-
Der findes ikke oplysninger om normalforbruget af forskellige beklædningsgenstande eller antallet af sko. Normalforbruget er derfor skønnet på baggrund af undersøgelse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed om børnefamiliers udgifter til beklædning og fodtøj, og oplysninger om omfanget af normal vask. http://rff.dk/files/RFF-site/Publikations%20upload/Books/WEB%20Forældres%20brug%20af%20tid.pdf Priserne er fundet på www.hm.dk , www.zalando.dk , www.ellos.dk og www.bilka.dk			

Bleer

Søndagsavisen.dk har testet forskellige blemærker og fandt, at de billige mærker var lige så gode eller bedre end kendte mærker som Libero og Pampers. Der tages derfor udgangspunkt i prisniveauet for bleer i Aldi, som er de billigste. Priser fra Aldi (Vibelle) og Rema1000 (for de større børn). Oplyst april 2016 på www.aldi.dk

Barnets vægt	Pakkepris i kr.	Stykpris i kr.
3-6 kg./4-9 kg. mini/midi	82,95 pr. pakke á 90 stk.	0,92
7-18 kg., maxi	86,95 pr. pakke á 80 stk.	1,09
11-25 kg. junior	86,95 pr. pakke á 70 stk.	1,24
13-20 kg., bukseble	74,95 pr. pakke á 42 stk.	1,78
15-30 kg., str. XL	54,00 pr. pakke á 40 stk.	1,35
15-25 kg., bukseble	50,00 pr. pakke á 30 stk.	1,67

Hvis bleer fra Aldi ikke kan anvendes, f.eks. pga. barnets størrelse/alder eller svær inkontinens, anvendes som udgangspunkt priser fra Abenaprivat (juni 2015) - Abri-Form. Hvem bevilliger bleer i Rebild <https://www.abenaprivat.dk/Products.aspx?ProductGroupId=015000700060>

Navn, hoftevidde, sugeevne	Pakkepris i kr.	Stykpris i kr.
XS2, 50-60 cm, 1400	169,99 pr. pakke á 32 stk.	5,31
S2, 60-85 cm, 1800	174,93 pr. pakke á 28 stk.	6,25
S4, 60-85 cm, 2200 (evt. natble)	178,00 pr. pakke á 22 stk.	8,09
M4, 70-110 cm, 3600 (evt. natble)	160,11 pr. pakke á 14 stk.	11,44
L2, 70-90 cm, 3100	221,88 pr. pakke á 22 stk.	10,09
L4, 100-150cm, 4000	154,36 pr. pakke á 12 stk.	12,86
Bogstav står for størrelse, tal for sugeevne. Prisen er uden leveringsomkostninger, da dette ikke faktureres ved køb over kr. 500,-. Ved køb under kr. 500,- faktureres kr. 40,- pr. ordre for leveringsomkostninger.		

Inkontinens- underbukser	Pris for 10 stk. i kr.	Stykpris i kr.
Abri-Gentleman	1.552,00	155,19
Sparet udgifter til underbukser	200,00	20,00
Samlet merudgift	1.269,00	126,94
Abri-Lady	1.394,60	139,38
Sparet Udgift til underbukser	200,00	20,00
Samlet merudgift	1.120,60	112,06
Inkontinensunderbukser til let til middelsvær inkontinens. Pris fra www.abenaprivat.dk (april 2016) – vaskbar. Normalforbrug 10 stk. årligt.		

Briller

Der skal altid fremsendes mindst to overslag fra en optiker på de nødvendige briller, hvoraf det ene skal være fra en prisbillig leverandør.

Til og med 14 år	Op til kr. 1.500 pr. par
Fra 15 år	Op til kr. 2.000 pr. par

Rebild Kommunes eget fastsatte prisniveau

Drift af bil

Faktiske udgifter til 1 liter brændstof:

Benzin	Pumpeprisen på dagen for beregningen for det billigste benzinselskab benyttes
Diesel	Pumpeprisen på dagen for beregningen for det billigste benzinselskab benyttes

Følgende link benyttes: <http://www.fdmbezinpriser.dk/listepriser>

Fedtcremer

Locobase fedtcreme, 70%	Kr. 58,00 for 100 g	Kr. 0,58 pr. g.
Matas babysalve, 100%	Kr. 34,00 for 100 ml.	Kr. 0,34 pr. ml.

Oplysninger om eksempler på relevante cremeprodukter er fundet på Astma og Allergi Danmarks hjemmeside:
<http://eksem.astma-allergi.dk/> (april 2016).
 Oplysninger om priser er fundet på: www.matas.dk (april 2016)

Typiske merudgifter forbundet med børneeksem eller lignende hudlidelse.
Forbrug af fedtcreme og hormoncreme fordelt på alder og pr. indsmøring

	0-11 måneder	1-7 år	8-16 år	17 år og ældre
Ansigt og hals	0,5 g 0,63 ml	0,5 g 0,63 ml	1 g 0,25 ml	1,25 g 1,56 ml
En hånd	0,25 g 0,31 ml	0,5 g 0,63 ml	0,5 g 0,63 ml	1 g 1,25 ml
En arm	0,75 g 0,94 ml	1 g 1,25 ml	1,5 g 1,88 ml	3 g 3,75 ml
En fod	0,25 g 0,31 ml	0,5 g 0,63 ml	1,25 g 1,56 ml	1 g 1,25 ml
Et ben	0,63 g 0,79 ml	2 g 2,5 ml	3,25 g 4,01 ml	6 g 7,5 ml.
Krop, foran	0,75 g 0,94 ml	1 g 1,25 ml	2,25 g 2,81 ml	3,5 g 4,38 ml
Krop, ryg	0,75 g 0,94 ml	1 g 1,25 ml	2,25 g 2,81 ml	3,5 g 4,38 ml
Hele kroppen	4 g 5 ml	7 g 8 ml	12 g 15 ml	20 g 24 ml
Årligt forbrug af fedtcreme ved 1 indsmøring af hele kroppen dagligt	1.460 g 1.825 ml	2.555 g 2.920 ml	4.380 g 5.475 ml	7.300 g 8.760 ml
Årligt forbrug af fedtcreme ved 2 indsmøringer af hele kroppen dagligt	2.920 g 3.650 ml	5.110 g 5.840 ml	8.760 g 10.950 ml	14.600 g 17.520 ml

Forbruget er beregnet på baggrund af oplysninger om forbrug af hormoncremer fra www.huddoktor.dk. Link:
<http://huddoktor.dk/patient/Fingerspidsreglen/4031.html>

1 g fedtcreme svarer til ca. 1,25 ml. fedtcreme

Fritidstilbud

Special-SFO	Kr. 474,00 pr. måned i 11 måneder
FO	Kr. 474,00 pr. måned i 11 måneder
www.rebild.dk	

KL's satser 2016

§ 41 Årlige merudgifter	https://www.borger.dk/Sider/boern-med-handicap.aspx?NavigationTaxonomyId=80eb11a5-e4b1-4a93-83eb-183c8641d9c6
§ 42 Tabt arbejdsfortjeneste - ydelsesloft	
Laveste sats for km-godtgørelse	https://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2064181

Kost - normaludgifter

Taksterne for kost til voksne anvendes bl.a. i forbindelse med beregningen af merudgifter til medindlagte forældres kost eller ved fradrag for sparrede udgifter i forbindelse med kursusdeltagelse.
 Der ydes ikke godtgørelse for kost i forbindelse med undersøgelser og kontroller, når dette ikke overstiger 1 dag, da der er mulighed for at medbringe madpakke.
 Taksten for børn anvendes bl.a. i forbindelse med beregningen af merudgifter til sondeernæring. Se særskilt under sondeernæring.

Voksne	Børn
Kr. 75,- pr. døgn for fuld kost Kr. 65,- pr. døgn for 2 måltider Kr. 40,- pr.- døgn for 1 måltid	Kr. 50,- pr. døgn for fuld kost Kr. 33,- pr. døgn for 2 måltider Kr. 16,- pr. døgn for 1 måltid

Oplysningerne er fra SKAT:
<http://skat.dk/SKAT.aspx?old=1647971>
(Uændret fra 2014)

Udgiften er fastsat på baggrund af KL's takst for kost til anbragte børn på ferie hos forældrene.

Kost og diætpræparater

Cøliaki

Merudgiften pr. måned 2016 priser	Piger og drenge			Piger		Drenge	
	1-2 år	3-5 år	6-9 år	10-13 år	14-17 år	10-13 år	14-17 år
Energiniveau	4400 kj	6000 kj	7400 kj	9300 kj	10.500 kj	10.000 kj	12.600 kj
Merudgift	Kr. 477,-	Kr. 588,-	Kr. 727,-	Kr. 903,-	Kr. 1.032,-	Kr. 972,-	Kr. 1.184,-

Merudgiften er beregnet ud fra et normalt energibehov for den tilsvarende gruppe. Er man sengeliggende, meget stillesiddende, dyrker man meget sport eller sport på eliteplan, skal energibehovet fortsat beregnes individuelt. Vejledende merudgifter pr. måned til glutenfri kost gældende fra 2016.
Oplysningerne er fra Cøliakiforeningens beregninger af merudgiften:
http://www.coeliaki.dk/fileadmin/coeliaki/Medlemmer/Merudgiftsberegning/Merudgiftsberegning_DCF_2016.pdf

Diabetes

Anslåede merudgifter (fratrasket udgiften til gennemsnitskost) til diabeteskost for børn til og med 14 år		
Energiinterval (kJ)	Med specialvarer pr. måned	Uden specialvarer pr. måned
≤ 6.999	Kr. 176,-	Kr. 90,-
7.000 – 8.999	Kr. 214,-	Kr. 98,-
9.000 – 10.999	Kr. 249,-	Kr. 105,-
11.000 -	Kr. 299,-	Kr. 126,-

Anslåede merudgifter (fratrasket udgiften til gennemsnitskost) til diabetesmad for unge fra 15 år		
Energiinterval (kJ)	Med specialvarer pr. måned	Uden specialvarer pr. måned
≤ 8.999	Kr. 161,-	Kr. 89,-
9.000 – 10.999	Kr. 147,-	Kr. 57,-
11.000 -	Kr. 176,-	Kr. 68,-

Oplysningerne er fra Diabetesforeningen:
http://www.diabetes.dk/media/11199238/Merudgifter_november_2015.pdf
Priserne er fra 2007, og er gældende indtil ny undersøgelse foreligger, jf. diabetes.dk

Egenbetaling pr. år for insulin

Har du en årlig egenbetaling på mere end kr. 3.880,-, kan din læge søge Lægemedelstyrelsen om en såkaldt kronikerbevilling. Med en sådan bevilling får du 100 % tilskud til yderligere medicinudgifter.
Udgiften er fra www.diabetes.dk og beregningen til egenbetalingen findes her: http://www.diabetes.dk/diabetes-1/hjaelp-og-stoette/social-stoette/merudgifter-servicelovens-§-100/medicin/beregn-din-egenbetaling-ud-fra-ctr-saldoen.aspx

Energiberiget kost

Månedlig merudgift	Kr. 250,-
Udgiften er skønsmæssigt fastsat	

Fødevareallergi

Merudgiften pr. måned	2016-priser	Piger og drenge			Piger		Drenge	
		1-3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	11-14 år	15-18 år
Diæt uden		5400 kj	7100 kj	8200 kj	8400 kj	9000 kj	8400 kj	9000 kj
		Kr. 245,-	Kr. 340,-	Kr. 415,-	Kr. 405,-	Kr. 435,-	Kr. 510,-	Kr. 590,-

hvede, byg og havre								
Diæt uden æg	2016-priser	Kr. 140,-	Kr. 145,-	Kr. 130,-	Kr. 140,-	Kr. 150,-	Kr. 140,-	Kr. 155,-
Oplysningerne er fra Astma og Allergi Danmark: http://allergi.astma-allergi.dk/tilskud-til-din-allergi (2016 priser)								

Kræsekost	
Månedlig merudgift	Kr. 400,-
Udgiften er skønsmæssigt fastsat	

Laktoseintolerance							
Alder: Fra ½ år	Anbefalet dagligt indtag af mælk	Daglig normal-udgift	Månedlig normal-udgift	Laktosefri minimælk	Månedlig udgift	Merudgift	Årlig merudgift
	500 ml	Kr. 2,25	Kr. 75,00	Kr. 5,00	Kr. 150,00	Kr. 75,00	Kr. 900,-
Priser på almindelig og laktosefri mælk er fastsat på baggrund af prisoplysninger fra www.nemlig.com ved opslag i april 2016. Heraf fremgår, at en liter almindelig minimælk koster kr. 4,95 og en liter laktosefri minimælk koster kr. 9,95 i Netto. Fødevareministeriet anbefaler, at børn får ca. ½ liter mælk om dagen. Anbefalinger om indtag af mælkeprodukter: http://altomkost.dk/fakta/mad-og-drikke/drikkevarer/							

Merudgifter til spædbarn disponeret for allergi			
Barnets alder	Månedlig merudgift		
	HH MME	Alm. MME	Merudgiften
0 – 1 mdr.	Kr. 1068,63	Kr. 198,66	Kr. 869,97
1 – 2 mdr.	Kr. 1408,65	Kr. 263,68	Kr. 1144,97
2 – 3 mdr.	Kr. 1486,37	Kr. 274,51	Kr. 1211,86
3 – 4 mdr.	Kr. 1690,38	Kr. 314,24	Kr. 1376,14
Oplysningerne er fra Astma og Allergi Danmark: http://allergi.astma-allergi.dk/tilskud-til-din-allergi Tallene er fra september 2015			

Mælkeallergi for børn under 1 år – Højt hydrolyseret modermælksersättning	
Barnets alder	2015-priser
0 – 1 mdr.	Kr. 228,79
1 – 2 mdr.	Kr. 299,78
2 – 3 mdr.	Kr. 320,04
3 – 4 mdr.	Kr. 361,91
4 – 5 mdr.	Kr. 348,43
5 – 6 mdr.	Kr. 378,55
6 mdr.	Kr. 349,43
9 mdr.	Kr. 311,94
10 mdr.	Kr. 270,35
11. mdr.	Kr. 207,96
Oplysningerne er fra Astma og Allergi Danmark: http://allergi.astma-allergi.dk/tilskud-til-din-allergi , september 2015	

Mælkeallergi for børn fra 1 år							
Diæt – merudgift	Piger og drenge			Piger		Drenge	
	1-3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	11-14 år	15-18 år

pr. måned	5.400 kJ	7.100 kJ	8.200 kJ	8.400 kJ	9.000 kJ	8.400 kJ	9.000 kJ
2016-priser	Kr. 305,-	Kr. 320,-	Kr. 305,-	Kr. 380,-	Kr. 400,-	Kr. 365,-	Kr. 425,-
Oplysningerne er fra Astma og Allergi Danmark: http://allergi.astma-allergi.dk/tilskud-til-din-allergi og prisreguleret via Danmarks Statistiks prisberegner: http://www.dst.dk/da/Statistik/emner/forbrugerpriser/forbrugerprisindeks.aspx							
D-vitamin- og kalktilskud	0 - 2 år		3 – 10 år		11 – 18 år		
Dosis	D- dråber op til 5 dråber eller 1 tablet (fra 1½ år) dagligt		1 tablet dagligt Unikalk Kids a´400 mg pr. tablet med 90 stk. á kr. 72,95 (stykpris kr. 0,81)		2 tabletter dagligt Apotekets Kalk og D-vitamin 19 ug. 240 stk. á kr. 129,95 (stykpris kr. 0,54). Almindeligt kalktilskud kan anvendes.		
Merudgift pr. måned	Kr. 25,-		Kr. 25,-		Kr. 32,5,-		
Oplysninger er fra Sundhedsstyrelsen: http://sundhedsstyrelsen.dk/da/sundhed/ernaering/-/media/52BFED5C0E2C44C6A920DEC159611620.ashx Priser er fra: http://www.apoteket-online.dk							

Sondemad		
Der tages udgangspunkt i KL's kosttakst for anbragte børn og unge		kr. 50,- pr. døgn (2016)
		Egenbetaling pr. døgn
Ernæring alene ved sondemad	Fuld takst	Kr. 48,-
Primært ernæring ved sondemad	2/3 af fuld takst	Kr. 33,-
Alm. kost med supplerende af sondemad	1/3 af fuld takst	Kr. 16,-
Oplysningerne er fra KL's satser: Kostpenge for anbragte børn og unge 2016		

Ferie uden forældre – normaludgift pr. barn	
Skiferie	Kr. 3.500,-
Sommerferie	Kr. 2.000,-
Weekendophold	Kr. 600,-
Normaludgiften er skønsmæssigt vurderet.	

Kronikertilskud	
De samlede medicinudgifter for barnet overstiger årligt	Kr. 17.975,-
Det samlede loft for barnets medicinudgifter	Kr. 3.880,-
Oplysningerne er indhentet april 2016 på http://www.diabetes.dk/boern-og-unge/hjaelp-og-stoette/social-stoette/medicintilskud/kronikertilskud.aspx	

Plejeartikler	
Affaldsposer	
Pakke 20 stk. m. snøre	Kr. 9.95,- (Kr. 0,50 pr. stk.)
Priser er indhentet april 2016 fra http://www.nemlig.com/produkt/hushold/ovrig-husholdning/affaldsposer-sakke/affaldsposer-15-l-abena-3-rl.aspx . Priserne vurderes at være tilsvarende i lignende dagligvarebutikker	
Engangsvaskeklude	
Pakke á 50 stk.	Kr. 8,00,- (Kr. 0,16 pr. stk.)
Priser er indhentet april 2016 fra http://www.nemlig.com/soegning.aspx?searchterm=engangsvaskeklude . Priserne vurderes at være tilsvarende i lignende dagligvarebutikker	
Håndsprit	
Flaske á 1.000 ml.	Kr. 124,95 (0,12 kr. pr. ml.)
Priser er indhentet april 2016 fra: http://www.webapoteket.dk/saar-og-sygepleje/desinfektion/haandsprit .	
Engangshandsker	
Engangshandsker, LDPE	Kr. 12,13 á 100 stk. (Kr. 0,24 pr. par)
Priser indhentet april 2016 fra: https://www.abenapivat.dk/Products.aspx?ProductGroupId=000612500270 .	
Engangsunderlag/stiklagner	

Underlagen, engangs – Abri-Soft Eco, 40 x 60 cm	Kr. 457,5 á 240 stk. (Kr. 1,91 pr. stk.)
Underlagen, engangs – Abri-Soft Classic, 60 x 60 cm	Kr. 68,30 á 25 stk. (Kr. 2,73 pr. stk.)
Underlagen, engangs – Abri-Soft Classic, 60 x 75 cm	Kr. 99,51 á 30 stk. (Kr. 3,32 pr. stk.)
Stiklagen – Abri-Bed Basic, 2-lag, 80 x 140 cm	Kr. 98,09 á 25 stk. (Kr. 3,92 pr. stk.)
Priser indhentet april 2016 fra https://www.abenaprivat.dk/ProductSearch.aspx?Search=Abri-soft og https://www.abenaprivat.dk/ProductSearch.aspx?Search=stiklagen .	
Priserne er uden forsendelse, da forsendelsen er gratis ved køb for kr. 500,- ellers tillægges kr. 40,- pr. ordre.	
Vådservietter	
Astma- og Allergi Danmark anbefaler, at der bruges engangsvaskeklude/skumklude og almindeligt vand ved pleje af børn.	
Forbrugerrådet TÆNK, anbefaler ikke daglig brug af vådservietter pga. kemiske tilsætningsstoffer.	
Vådservietter vurderes derfor ikke at være en nødvendig merudgift ved forsørgelsen.	

Ortopædisk fodtøj - egenbetaling	
Egenbetaling pr. par - børn	Kr. 460,-
Oplysningerne er indhentet april 2016 på http://www.bandagist-centret.dk/Nyheder-2/Nye_satser_for_egenbetaling_p%C3%A5_ortop%C3%A6disk_fodt%C3%B8j?PID=86&M=NewsV2&Action=1	

Renovation		
	Ugetømning	14-dagstømning
Container 140 l.	Kr. 1.360	Kr. 800
Container 240 l.	Kr. 1.840	Kr. 1.100
Årlig merudgift	Kr. 480	Kr. 300
Priser fra Rebild.dk (2016)		

Vask og tørring

Vask
En husstand på 2,2 personer vasker ca. 253 maskiner tøj pr. år (600 kg).
En person har behov for gennemsnitligt at få vasket (600 kg/2,2 personer) = 273 kg tøj årligt.
En person har behov for (253 vaske/2,2 personer) = 115 vaske årligt.
En person har behov for at få vasket (115 vaske/52 uger) = 2,2 vaske pr. uge.
Et gennemsnitligt forbrug for at vaske 600 kg tøj årligt (fordelt på 253 maskiner pr. år) er ca. 200 kWh.
Det betyder, at der bruges 0,79 kWh pr. vask som koster kr. 2,19 pr. kWh, inkl. afgifter, i alt kr. 1,73. Sæbe koster ca. 0,66 kr. pr. maskine, når det billigste vaskemiddel fra Rema1000, Netto eller Aldi benyttes. Der bruges ca. 40 liter vand til en pris á kr. 0,0594 pr. liter, i alt kr. 2,38 pr. maskine.
Den samlede udgift pr. maskine er således, kr. 1,73 + kr. 0,66 + kr. 2,38 = kr. 4,77.
Oplysninger er fra: Energistyrelsen og SEAS-NVE

Tørring
En husstand på 2,2 personer tørrer ca. 156 maskiner tøj årligt.
En person har behov for gennemsnitligt at få tørret (156 maskiner/2,2 personer) = 70,9 maskiner
En person har behov for at få tørret (70,9 maskiner/ 52 uger) = 1,4 maskiner pr. uge.
En tørretumbler af energimærket A+ eller A++ bruger 1,8 kWh pr. tørring.
Det betyder, at der bruges 1,8 kWh á kr. 2,19 pr. kWh, inkl. afgifter, i alt kr. 3,94.
Oplysninger er fra: Energistyrelsen og SEAS-NVE og http://www.elgiganten.dk

Vådligger-lagen		
Vådligger-lagen	Pris for 4 stk.	Stykpris
90 x 200 cm	Kr. 596,00	Kr. 149,00
Samlet merudgift	Kr. 596,00	Kr. 149,00
Priser er fra www.jysk.dk (2016 2016). Årligt forbrug vurderes til 4 stk.		

